

Türkiye, Dünyanın En Büyük İnkılâbını Yapmıştır

Dünyanın En Meşhur Adamlarından Biri Bu Hakikati Tekrar Ediyor

Amerikanın ve belki de dünyanın en büyük terbiyecilerinden Mister Moro son günlerde şehrimize gelmiştir. Burada bulunduğu müddet zarfında Türk maarif sistemi ve irfan hayatı üzerinde tetkikat yapan Mister Moronun çok şayanı dikkat neticelere vardığını tahmin etmek yanlış bir şey olmasa gerektir. Bir muharririmizi kabul eden Mister Moro tetkikatının neticelerini anlatmış ve ezcümle şunları söylemiştir :

— İstanbula bundan evvel de birçok defalar geldim. Hatta geçen yaz mevsimini de burada geçirmiştım. Ankaraya gittim, orada bazı Vekillerle ve Başvekil İsmet Pş. ile de görüştüm. Yeni tahsil sisteminizi iyi buluyorum. Yeni harfleri kabul ettiğinizin ertesi senesi, yani 929 senesinde yine burada bulunuyordum. Şimdiki alfabeniz çok kolay öğrenilecek bir tarzda tertip ve tanzim edilmiştir. Esasen Büyük Gazinin en mühim inkılâp eserlerinden

Şayanı dikkat beyanatta bulunan maruf ilim adamlarından Mister Moro

bir olan bugünkü Türk alfabelinde meselâ İngiliz ve Fransız alfabelerinde olduğu gibi birçok tafsilâta ve lüzumsuz kaidelere tesadüf olunmuyor. Belki bugün aranızda okuma bilmiyenler çoktur. Fakat alfabeniz sayesinde bunlar okumayı kolayca öğreneceklerdir ki bu, gelecek

nesil için çok ehemmiyetli bir meseledir. ..

Mister Moro dünya iktisadî buhranının irfan hayatı üzerindeki şayanı hayret ağır tesirlerinden de bahsetmiş ve şunları söylemiştir :

— Umumi dünya buhranı, her yerde olduğu gibi Amerikada da tesirini, bilhassa mektepler üzerinde şiddetle göstermiştir. Muallimlerin maaşları vasatî olarak yüzde elli miktarında kesilmiştir. Birçok muallimler tasfiye edilmiştir. Fakat bu mecburiyet herhalde çocukların tahsili için hiç te iyi neticeler vermiyor. Çünkü mekteplerde hocaların eksilmesi tahsili zayıflatıyor ve talebe iyi tatbikat göremiyor ve tetkik seyahatlerine çıkılamıyor. Meselâ bugün Kaliforniya Darülfünununda talebe miktarı yüzde elli ve kendi mektebimde yüzde on sekiz azalmıştır.

Fakat buhran şimdilik Amerikada durmuş gibidir. İşler es- (Devamı II inci sayfada)

Bugünün Meselelerinden

Sahih Mefhum Olmayan Yerde Düzen Yoktur

Dil Hamlesi Bu Kanaati Tam Manasile Teyit Ve İspat Edecektir

Büyük Dil Kurultayı hazırlıkları hararetle devam ediyor. Bilhassa Dil Cemiyetinin tetkik faaliyeti hayli ilerlemiştir. Bu mürasebette bugün de Darülfünun Profesörlerinden Mustafa Şekip Beyin mütalealarını dercediyoruz:

Profesör Mustafa Şekip Bey diyor ki :

— “Çinlilerin Konfüçyüsten çok evvel, bir rivayete göre milattan on sekiz asır veya hiç olmazsa on dört asır evvel, gelmiş Şvan-ti isimindeki filozofu şöyle diyor :

“Soluk olan yerde can vardır. Soluk olmayan yerde ölüm vardır. O halde can soluktur. Sahih mefhum olmayan yerde kargaşalık vardır. Düzen ancak sahih mefhumlarla olur.”

Asırlarca komşuluk ettiğimiz, kan ve fikirlerimizin kaynaştığı bir memleketin bu düşünen evladı, sanki bugünkü dil buhranımızın ıstıraplarını duymuş ve cevap vermiştir.

Bir dilde sahih ve yerleşmiş mefhumların bir milletin nizam ve terakkisi için soluk kadar mühim olduğunu bundan daha kuvvetle ifade etmek mümkün değildir. Bunca asır sonra büyük bir Türk çocuğu bize başka bir ifade ile aynı şeyi söylüyor. Türk milletinin tarih ve kültürünü kargaşalıktan kurtaracak en esaslı yolun nerede olduğunu Dil Kurul-

Profesör Mustafa Şekip Bey

tayına işaret etmekle gösteriyor.

İşte 26 Eylülde Dolmabahçe sarayının salonunda toplanacak olan büyük Kurultay “sahihi mefhum olmayan yerde düzen yoktur. Düzen ancak sahih mefhumlarla olur.” kanaatinin kuvveden fiile çıkması için yakında tevessül edecek dil hamlesinin tam manasile millî ve şuurlu ilk kaynağı olacaktır.”

Hanımteyzenin Açık Mektubu Bu Genç Kadın Sokak Köşesinde Mi Doğursun?

Gazetemizin « Hanımteyze » sütunu, aile fertlerinin bir makedisidir. Evli, bekar bütün kariler, başkalarına söyleyemedikleri derterini Hanımteyzeyle bildirirler. Bunlar arasında bazan çok acıklı hâdiselere tesadüf edilir. Dun da « Hanımteyze » bu acıklı facialardan birini tasvir eden bir mektup aldı. Bu facia hakkında sa'âhiyyettar makamların da nazarı dikkatini celbetmek ihtiyacile « Hanımteyze » mektup hakkında bize şu malûmatı verdi :

“Mektup sahibi genç bir kızıdır. On beş yaşında iken babası ölmüş arkaya da beş para bırakmamıştır. Ana kız başbaşa verip düşünüyorlar. Kadın hastadır. Genç kız henüz ilkmektebi bitirmiştir. Kızın çalışıp evi geçindirmesine karar veriyorlar. Sağa, sola baş vuruyorlar, Bakkaldan borç yapıyorlar, ev kirası veremiyorlar.

Bu suretle aradan üç ay geçiyor. Ev sahibi mahkemeye müracaat ediyor. Bunları evden çıkarmak kararı alıyor. Nihayet kız iş idarehanelerinden biri vasitasile taşrada bir iş buluyor. Geçen senenin şubatında İstanbuldan ayrılıyor. Dışardaki şehirlerden birinde bir otelde kâ- (Devamı II inci sayada)

“Ahmet Rasim,, Siz De Kaldık

Tam yarım asır kalem ve fikir hayatı yaşayan en eski arkadaşımız, en yaşımız Ahmet Rasim de kaybettik. Onuz da, Ahmet Rasimsiz de kaldık. Bu büyük ve en eski arkadaşın hayat ve hatıratını bugün yedinci sayfamızda içli ve hıslî yazılar halinde okuyacaksınız.

Gazi Hz. merhumun çocuklarına şu tel yazısını çekmişlerdir: “Değerli babanızın ölümü büyük kayıptır. Çok acı duydum.”

Maarif ve Dahiliye Vekilleri de merhumun çocuklarına çektikleri telgraflarla şahsî ve resmi teessür ve taziyetlerini bildirmişlerdir.

Cenaze Merasimi

Üstat Ahmet Rasimin cenazesi bugün öğle vakti Heybelideki evinden kaldırılacak, namazı Deniz Lisesi yanındaki camide kılınacak, Heybeli mezarlığına gömülecektir. Matbuat Cemiyeti, bu en eski azasının ölümünü büyük bir acı ve yeis içinde haber verirken bütün azasını, münevverleri ve kalem sahiplerini cenaze merasimine çağırılmaktadır.

Macaristanda Buhran

Peşte, 22 (A. A.) — Dahill vaziyetten dolayı hükümet istifaya eylemiştir. Hükümet naibi, istifayı kabul etmekle beraber şimdiki kabineyi şimdilik cari işleri görmeğe memur kılmiştir.

Alaturka Güreşler

Himayet Etfalin tertip ettiği alaturka güreşlere dün de devam edilmiştir. Bugün en meşhur pehivanlar güreşecektir. Tafellâ, tını 3 üncü Sayfamızda bulacaksınız.

Halkın Sesi

Borçlar Meselesi
Halledildi

Eski Osmanlı borçları meselesi etrafında Dünyu Umumiye hâ-millerle yapılan müzakereler bir itilâf neticelendi. İtilâf bizim lehimize olarak tesbit edildi. Bu hususta halkımız diyor ki:

Hayim Bey (Sultanahmet Akbıyık mahallesi 3)

— "Türk tükürdüğünü yalamaz", dedik. Eski sultanların israfı için aldıkları borçları kabul ettik. Fakat alacaklı bankerler dünya buhranını nazarı itibara almayarak bizi sıkboğaz etmeye çalışmışlardı. Bu borç meselelerinin bizim lehimize olarak bir neticeye bağlanmasından doğrusu çok memnun oldum.

Ethem Bey (Fatih Maltaçarsısı)

— Eskiden Avrupalılar bize borç para vermişler, sonra da bu paralarla bize tüfek silâh satarak istatükoyu muhafaza edeceğimiz diye bizi bir harbe sokmuşlardı. Mağlûp olunca da karşıya geçip bizimle eğlenmişler. Şu buhranlı zamanda da bizden para istiyorlardı. Bu borç zamanın ve buhranın icaplarını nazarı itibara alarak ödenmelidir. Müzmin bir derdia bu şekilde hallinden memnun olmamak mümkün müdür.

Nuri Bey (Beyazıt Emin mahallesi)

— Eski padişahların öldürücü ve ağır faizlerle aldıkları bu paraları biz çoktan ödedik. Bana kalırsa bu paralar hiç verilmemeli idi. Hükümet daha iyi düşünür. Şimdi muayyen taksitlerle bu parayı verecekmiz. İktisadî varlığımızı sarsmadan bunu verip için için çıkarmak ta fena değildir.

Numan Bey (Galata Perşembepazarı 123)

— Gazeteler (Dünyu Umumiye) meselesinin halledildiğini yazıyorlar. Bu pürüzlü işin bu suretle bitirilmesi piyasamıza bir kat daha istikrar vereceği için çok memnun oldum.

Ahmet Şükrü Bey (Tophane sırahanelerde)

— Eski borçlar bizim iddiamız lehine olarak halledilmiştir. Bu suretle alacaklı devletlerle aramızdaki mali gerginlik te ortadan kalkmış demektir. Beş sene kadar dünyanın buhran vaziyeti düzelir ve biz de taksitlerimizi muntazamen vermiye başlarız.

Katil Nuri

Dün Bir Jandarma İle
Edirneye Gönderildi

Kendisinde akıl hastalığı olduğunu iddia ettiği için Edirne'den şehrimiz Tıbbi Adli müessesesine gönderilen Uzunköprülü katil Nuri bir hafta evvel Tıbbi Adli müessesesinden kaçarken düşmüş ve muhtelif yerlerinden yaralandığı için hastahaneye nakledilmişti. Katil Nuri hastahane'den çıkmış ve müşahedesi de bitmiş olduğu için dün Tıbbi Adli'den jandarmaya teslim edilerek Edirneye gönderilmiştir.

DAHİLİ HABERLER

Geceyarısı Feryat!

Bir Delikanlı Bostancıda Bir Kadının
Evine Taarruz Etti, Fakat Tutuldu

Geçen akşam Bostancıda çok garip bir taarruz ve tecavüz hadisesi olmuş, fakat polis memurları çabuk yetiştiği için belki de kanlı bir hadisenin önü alınmıştır. Hâdise şöyle olmuştur:

Bostancıda oturan Muzaffer isiminde bir genç evvelki gece o civarda oturan Gülsüm isiminde bir hanımın evine taarruz etmiş, bağırıp çağırma başlamıştır. Bu genç henüz 17 yaşındadır. Gülsüm H., gece karanlığında başına gelen bu korkunç hâdiseden fazlaca korkmuş, ne yapacağını şaşırmıştır. Fakat delikanlı eve taarruzunda devam etmektedir.

Feci bir vaziyette kaldığını anlayan Gülsüm H. bir aralık pencerenin önüne koşmuş, camı açmış ve avazı çıktığı kadar feryat etmeye başlamıştır. Bu acı feryatlar, bir imdat işareti gibi derhal tesirini göstermiş, biraz sonra polisler gelmiştir. Polislerin geldiğini gören Muzaffer, derhal karanlıklar arasına dalarak kaybolmak istemiştir.

Fakat polisler böyle bir firara meydan vermemişler, müteceviz delikanlının arkasından koşarak yakalamışlar, bu suretle feci bir netice ile bitmek ihtimali olan bir hadisenin önüne geçmişlerdir. Muzaffer hakkında takibat yapılmaktadır.

Şeker Buhranı
Muhtemel
Görülüyor

Gümrük ve İnhisarlar Vekâletinden gümrük Başmüdürlüklerine verilen bir emirle gümrüklerden çay, şeker, kahve çıkarılmasının şimdilik men'edildiğini yazdık. Fakat bu arada gümrük vergisi verilmiş olan çay, şeker ve kahvelerin de çıkarılmasına müsaade edilmemektedir.

Tereşşüh eden haberlere göre hükümet, 31 mayıs tarihine kadar sipariş edilmiş olup gümrüklere gelen çay, şeker ve kahveyi kontenjana tâbi tutmak istemektedir. Gümrüklerde bekliyen tahminen 1500 vagon stok şekerin kontenjan üzerinden çıkacağı haberleri piyasada derhal tesirini göstermiş ve şekerin ileride iyi bir fiatle satılması ihtimali düşünülmiye başlanmıştır.

Yerli fabrikaların bu sene 2500 vagon şeker istihsal edecekleri tahmin edilmektedir. Fabrikalar piyasaya mal çıkardıklarından şimdilik bir şeker buhranı varit görülmektedir.

Esasen gümrükteki (1500) vagon stok şeker, velev kontenjan ile de olsa peyderpey çıkarıldığı takdirde biraz ecnebi, biraz da yerli şeker halkın ihtiyacına kifayet edecektir. Bu vaziyet karşısında yerli fabrikalar şekerlerini bir an evvel satmak suretile ardiye, sigorta ve saire masraflarından yüz bin lira kadar bir tasarruf yapmış olacaklardır.

Bazı şeker tacirleri (1500) vagon şekerin tahdide tâbi tutulmasının tamamen müstehtlik aleyhine olduğunu söylemektedirler. Bunların iddialarına göre: Bugünkü şeker fiatı yüksektir. ve gümrükten şeker hiç çıkmadığı veya pek az çıktığı takdirde bu yükseklik devam edecektir.

Haydar Bey

Maarif Müdürü Muallim
Kadrolarını Getirdi

Maarif Müdürü Haydar Bey dün Ankaradan İstanbula avdet etmiş ve ilmektep kadrolarını getirmiştir. Söylenildiğine göre Maarif Vekâleti tarafından İstanbul emrine verilen yüz muallim İstanbul'a yerleştirildiği gibi, talepleri üzerine 270 kadar muallimin de nakil ve becayişleri yapılmıştır. Muhtelif sebeplerden dolayı 15 - 20 başmuallim arasında değişiklikler olmuştur.

Ecnebi ve akalîyet ortamektepleri kadrolarında da 40 - 45 kadar muallim açıkta kalmıştır. Açıkta kalanlar avukat, dişiçi, doktor ve hariçte memuriyeti olan kimselerdir. Ecnebi ve akalîyet mekteplerindeki türkçe, tarih ve coğrafya dersleri muallimliğini bu vazifeleri kendilerine meslek ittihaz edenlere tahsis edilmiştir.

Heroin

Kaçak Heroinler Bulgaristan'dan Mı Geliyor

Piyasada söylenildiğine göre, evvelce Türkiyede bulunan Agop isiminde biri Türkiyeden Bulgaristan'a gitmiş ve orada bir alyon fabrikası açmıştır. Son zamanlarda limanımızda kayıklarda yakalanan kaçak heroinlerin Bulgaristan'dan gönderildiği tahmin edilmektedir.

Bununla beraber bazı tacirlerin şeker fiatlerini sebep yokken yükselttikleri şeklinde iddialar üzerine alâkadar resmi makamlar tetkikata başlamışlardır.

Sahte Yaver
Mahkemede
Neler Söylüyor?

Dün Ağır Ceza mahkemesinde, kendisine Gazi Hz. nin yaveri süsü veren Hüseyin Fikri Efendi ile sahte divanı âli reisliği iddia eden Fahri Efendinin ve Tarçın Hanımın muhakemelerine devam edilmiştir. Geçen günkü muhakemede 25 şahit dinlenmişti. Dün de bir hanımla üç şahidin daha isticvabı yapılmıştır. Sahte yaver mahkemeye getirildiği zaman fotoğrafını aldırılmamak için yüzüne defterini tutmuş ve sonra da mahkemenin fotoğrafının çekilmesini istemiştir.

Dünkü muhakemede Kaptan Hüseyin Beyin ifadesi okunmuştur. Hüseyin Bey, ifadesine, bir işini görmek için Hüseyin Fikrinin kendisinden 800 lira aldığını, ayrıca kendisine Divanı âli reisi süsü veren Fahri Beyle beraber sahte yavere 60 şar lira elbise ve 7 şer lira ayakkabı parası verdiğini, kendilerine 300 lira kadar rakı ve otomobil parası sarfettiğini söylemiştir.

Maznun, bir zatın çocuğunu mektebe kaydettirmek için de 30 lirasını almıştır. Hüseyin Fikri bu parayı aldığını ve istedikleri zaman iade edeceğini itiraf etmiştir. Muhakeme şahitlerin celbi için talik edilmiştir.

Dünyu Muvahhade

Dünyu muvahhade, Bon Anadolu ve Anadolu Obligasyonu yükselmektedir. Dün borsada dünyu muvahhade 57,30, Bon Anadolu 34,15, Anadolu Obligasyonu 34,20 den muamele görmüştür.

Günün Tarihi

Gazi Hz.

Reisicumhur Hz. dün Dil Kurultayı Tetkik Heyetinin içtimasına riyaset buyurmuşlardır.

İktisat Âbidesi
Dikilmeli!

Hükümetin son verdiği iktisadî kararlar piyasada büyük bir refah ve genişlik hâsıl etmiştir. Büyük tacirler Ticaret Odasına müraacaat ederek umumî bir içtima yapılmasını, yüksek makamlara teğekkür telgraf-ları çekilmesini istemişlerdir. Diğer taraftan maruf tacirlerden Hacı Recep Bey son kararların iktisadî kurtuluş noktasından bir dönüm noktası teşkil ettiğini, hâdisenin bir âbide ile tesbitini teklif etmiştir.

Bir Tren kazası

Alpulu şeker fabrikasına ait kömür yüklü tren Sirkeçiden Alpulluya giderken Çorlu ile Murathı arasında vagonları birbirine bağlayan kancalar koptuğundan arkadaki vagonlar ötekilerin üzerine binmiş ve tren yoldan çıkmıştır. 8 vagon parçalanmış, nüfus ziyatı olmamıştır.

Öz Türkçe İle Bir Karar

Dün ağır ceza mahkemesinde görülen bir dava hakkında tamamen öz Türkçe olarak şöyle bir karar verilmiştir: "Suçlunun yol verme isteğinin yersizliğine birlik olarak söz kesildi."

Vapurcular

Posta vapurculuğunun devlet inhisarına alınması hakkındaki kanun tatbik mevkiine girdiği halde hususi vapurcular vapurlarını hükümete satmak hususunda henüz hiçbir harekette bulunmamışlardır. Bilâkis haber verildiğine göre vapurcular eski vaziyetin idamesi için temenni-de bulunmak üzere Ankaraya bir heyet göndermiye karar vermişlerdir.

Gazi Mukâfâtı

İnkılâp ve cümhuriyet hakkında yazılmış en iyi esere verilmek üzere ihdas olunan Gazi mukâfâtı için Darülfünundaki komisyon faaliyete başlamıştır. Gönderilen eserler tetkik edilmektedir. Mukâfat en çok beğenilen esere 20 Teşrinievvel Cümhuriyet bayramında verilecektir.

Maarif Vekili

Yeni Maarif Vekili Reşit Galip Bey pazartesi günü şehrimize gelecektir.

İskân Tahkikatı

İskân İdaresindeki suiistimal tahkikatı birkaç gün içinde bitecektir.

Mübadillere Bono

Emlâki Etablı Rumlara verilen mübadillere dağıtılacak bonolar için bir talimatname hazırlanmıştır.

İhracatımız
Artacak

Gümrük İdaresi tarafından yapılan bir citvele göre son on gün zarfında ihracatımız bir tezayüt göstermektedir.

Diğer taraftan İktisat Vekâleti ihracatımızın artması, mallarımıza yeni mahreçler bulunması için devletlerle müzakereye girişecektir.

Son Postanın Resimli Hikâyesi:

Pazar Ola Hasan Bey Diyor Ki:

1: Komşu — Fransızla Alman neredeyse ipi koparacaklar... Hasan Bey!

2 — Fransız sorarsan Alman haksız...

3 — Alman sorarsan Fransız haksız!

4: Hasan Bey — Bir de bana sorsalar... Komşu... Komşu — Sen ne dersin Hasan Bey?

5: Hasan Bey — Ne diyeceğim. Hâlâ haktan bahsettikleri için ikisine de akılsız derdim!

Hergün

Münderecatımızın çokluğundan dercedilememiştir.

Para İçin**Menemende Bir Kadını Boğarak Öldürdüler**

Menemen (Hususi) — Görece köyünde kanlı ve feci bir cinayet olmuştur. Akile H. isminde bir kadının gizli birçok parası olduğunu zanneden Mustafa, Küçük Osman, Ahmet, Veli ve Hüseyin isminde beş kişi, geceleyin Akile Hanımı uykuda bastırılmışlar ve iple boğarak öldürmüşlerdir. Şerhler yakalanmış ve cürümlerini itiraf etmişlerdir.

Alaturka Güreşler

Himayei Etfalin tertip ettiği alaturka güreşlere dün de Tak-sim stadyomunda devam olunmuş, dolgun bir kalabalık tarafından seyredilmiştir. İlk müsabaka Karamürselli Hilmi ile arabacı Hüseyin arasında yapıldı, neticede Hilmi Galip geldi ve 50 lira mükâfat aldı. Sonra büyük orta pehlivanları güreştiler. Bekçi Mehmet Pehlivanla Çanakaleli İbrahim pehlivan arasındaki ilk güreşte Mehmet pehlivan galip geldi.

Manisalı Ömer ve Silivri İbrahim pehlivanlar arasındaki ikinci müsabakayı Ömer pehlivan kazandı. Sonra çoban Mahmut ile Uzunköprülü Hüseyin pehlivanlar karşılaştı, fakat birbirlerini yenemediler.

Müteakiben Koç Ahmet ile Hayerbolulu Mehmet pehlivanlar arasındaki müsabakanın neticesi de alınmadı. Bu son iki müsabakaya bugün de devam edilecek, bugün başa en meşhur pehlivanlar girecektir.

Vanda Gazi Heykeli

Van, 22 (Hususi) — Burada Belediye dairesi önüne Gazi Hz. nin bir heykeli dikildi. Bu esnada nutuklar söylendi ve merasim yapıldı. Heykelin rekzi büyük tezahürat yapılmasına vesile oldu.

M. Mak Donaldı Tezyesi

Londra, 22 — (A. A.) — Başvekil Mak Donald'ın tezyesi 84 yaşında olduğu halde Ardingly'de ölmüştür. M. Mak Donald, cenazede hazır bulunmak üzere oraya gitmiştir.

Rana Bey Geldi

Yeni İktisadi kararnamelemlerin tatbik muamelesine nezaret etmek üzere İnhisarlar vekili Ali Rana Bey bu sabah Ankaradan şehrimize gelmiştir.

Bir Yangın**İnhisar İspirto Fabrikasının Deposu Yandı**

Paşabahçesindeki İnhisar İspirto fabrikasının deposunda talaşlar tutuşmuş, yangın çıkmış ve deponun bir kısmı yanmıştır. Bir itfaiye neferi de yaralanmıştır.

Elektrik Çarptı

Kartalda çimento fabrikasında çalışan Ali Rıza Efendi, elektrik cereyanına kapılarak düşmüş ve muhtelif yerlerinden yaralanmıştır.

Bir Facia

Eğrikapıda oturan çimacı Mustafa Ef. nin 6 yaşındaki oğlu Kemal, kale civarında oynarken duvardan düşerek tehlikeli surette yaralanmıştır.

Son Postanın Resimli Makalesi

■ İzzetinefis ■

1 — Çocukları dövdüğümüz zaman yaptığımız şey, çocukta en ziyade korunması, büyütülmesi lâzımgelen, izzetinefsi kırmaktır. Dövülen çocuk arsız, hayâsız ve izzetinefissiz olur.

2 — Bir mahkûmu kurtarmak için yapılacak şey onun izzetinefsini korumak ve bu meziyetine istinat ederek onu doğru yola sevketmektir.

3 — İnsanı insan yapan, izzetinef-sidir. İzzetinefsini korumayı bilmeyen adam, her fenalığı yapabilir.

SON TELGRAF HABERLERİ**M. Venizelosun Beyanatı****Yunanistan Efkârı Umumiyesinde Çok Müsait Akisler Husule Getirdi**

Atina, 23 (Hususi) — Başvekil M. Venizelosun, son propaganda nutkunda Türk - Yunan dostluk münasebetleri ve bu dostluğun gayeleri hakkında söylediği sözler Yunanistan efkârı umumiyesinde inşirah veren çok müsait tesir ve akisler hâsil etmiştir. M. Venizelosun bilhassa "İki dost cümhuriyet, bir gün gelecek ki bir tek cümhur-reisi ile idare edilmek imkânlarına sahip olacak, iki devletin

dostluğu bu derece yakınlaşacaktır.", mealindeki sözleri birçok mehafilde alkışlanmaktadır.

M. Venizelos bu nutkunda Gazi Hz. ile Başvekil İsmet Paşanın meziyet ve iktidarlarından, Türk - Yunan dostluğu hakkında besledikleri iman ve itminandan hararetle bahsetmiştir. Gazeteler ihtiyar diplomatın bu sözlerini müsait bir lisanla tefsir etmektedir.

Esrarengiz Bir Hâdise!**İzmirde Zengin Bir Dul Kadın Ansızın Ortadan Kayboldu**

İzmir, 22 (Hususi) — İzmir zabıtası iki haftadanberi esraren-giz bir hâdisenin tahkikile meşguldür. Bir zabıta romanına mevzu teşkil edecek kadar karışık bir renk taşıyan bu hâdiseyi şöylece hulâsa edebiliriz:

— Göztepenin dağ kısmındaki evlerden birinde Pembe Hanım isminde, 32 yaşlarında dul ve zengin bir hanım ikamet etmektedir. Senelerdenberi münzevi bir hayat geçiren bu hanımın gürültüden hoşlanmadığı, altı senedenberi şehre inmediği söylenmektedir.

Pembe H. yaz günleri sabah

erkenden yatağından kalkar, öğleye kadar ev işleriyle meşgul olur; öğleden sonra eline örgüsünü Göztepe dağındaki bir tepeye çıkar, orada hava kararınca kadar oturmuş. Kırsın Pembe Hanımın evden çıktığını hiç gören olmazmış.

Bundan bir müddet evvel, 23 ağustosta Pembe Hanımın komşuları zabıtaya yaptıkları bir ihbarda kadıncağızın tégayyüp ettiğini haber vermişlerdir. Bu ihbar üzerine zabıta derhal tahkikata girişmiştir.

Pembe Hanımın hapisshanede bulunan İsmail Hakkı Efendi ismindeki kardeşi ise zabıtaya

verdiği ifade: "Haberim yok, ben hapisshaneye girerken kardeşimi Bahri Efendi isminde bir arkadaşımın himayesine terkettim", demiştir.

Zabıta malûmat almak üzere Bahri Ef. yi aramış, fakat bula-mamış, 23 ağustosta İzmirden harice gittiğini tesbit etmiştir.

Yapılan araştırma neticesinde Bahri Efendi Aydın'da bulunarak buraya getirilmiştir. Fakat Bahri Efendi Pembe hanımı epey zamandır görmediğini söylemiştir. Kadıncağızın parasına tamaan öldürüldüğü zannedilmektedir. Çünkü evinde para namına bir şey bulunmamıştır. — Adnan

Başvekil Paşa**Şark Tetkik Seyahatine Bu Akşam Çıkıyorlar**

Ankara, 23 (Hususi) — Başvekil İsmet Paşa dün refakatlerinde Maliye, İktisat, Millî Müdafaa, Nafia, Ziraat Vekilleri olduğu halde Elmadağına gitmişler, köylülerle temas etmişlerdir. Başvekil Paşa Bu akşam hususi bir trenle şark tetkik seyahatine çıkacaklardır. İsmet Pş. pazar günü Fevzi Pş. İstasyonuna muvasalat edecek, ora-

Bir Define Hikâyesi

İzmir, 21 (Hususi) — Metruk mallar müdüriyetine, Beyler sokağında Bedri Ef. nin dükkânının dibinde 60 bin altın lira ve bir miktar mücevher olduğu haber verilmiştir. Fakat dükkânın altı kazılmış, hiçbir şey bulunmamıştır.

dan Antep, Urfa, Maraşa gidecekler, dönüşte Elâziz ve Malatya'ya uğriyacaklardır.

Eski Borçlar**Yeni İtilâfname Her Tarafda Memnuniyet Uyandırdı**

Ankara 23 (Hususi) — Eski Osmanlı borçlarının ödeme şekli hakkında Pariste son yapılan itilâfname büyük bir memnuniyet hasıl etmiştir.

İtilâfnamede senelik taksit 750 bin Türk altını olarak tesbit edilmiştir. Bu para üç veya beş sene sonra verilmiye başlanacaktır.

İSTER İNAN, İSTER İNANMA!

Bazan zabıta hâdiseleri arasında pek tuhaflarına tesadüf ediliyor. İşte bunlardan biriyenisi:

Beyoğlunda Küçük Bayram sokağında 14 numaralı evde oturan Madam Maryam, Büyük Bayram sokağında 34 numaralı evde oturur. Rıza ve metresi Nebahat H. hakkında dedikodu yapmıştır. Bunu haber alan

Rıza ve metresi Nebahat dün akşam, bu dedikodunun hesabını sormak için Madam Maryamın evine gitmişlerdir. Madam Maryam, Rıza ve Nebahati kapının önünde görünce pencereden bunların başına bir kova dolusu çirkefli ve idrarlı su dökmüş, onlar da madamın evindeki camların hepsini kırmışlardır.

STER İNAN, İSTER İNANMA!**Sözün Kıtası**

Bir Cuma

Musahabesi..

A. E.

İşini bilir bir plâj sahibi gazetinin birinde açıkta denize giren bir zavallının boğulduğunu okumuş, hemen aynı gazete-den birçok nüsha satın alarak haberin etrafını kırmızı kalemle çizdikten sonra gazinosunun masalarına dağıtmış!

Bana da gösterdi ve lâtifeyi sever bir adamdır:

— Deniz kenarında oturan her Türkün yüzme öğrenmesini mecburi kılmalı, gemiciler de dahil olmak şartile.. Dedi.

Gemiciler arasında, Beşiktaş klubünün kalesini çok iyi muhafaza eden bir sporeu, Veliefendi yarışlarında mükâfat kazanan bir süvari, pokerde karşısına çıkan hasta eden bir oyuneu, nihayet gemisini pek güzel kullanan bir hayli kaptan bilirim. Bu bilgilerine ilâveten kendilerinden bir de yüzme öğrenmelerini istemek fazla olsa bile bütün Türkleri bu san'atı öğrenmeye tâbi tutmak doğrudur.

Kendi hesabıma yüzmeyi bir prensip olarak öğrenenlere gıpta ederim. Mektepte iken birçok şeyler gibi bu mehareti öğrenmiye de nafile yere çalıştım. Mektebimizin bir spor hocası vardı, yazın sıcak günlerinde istiyenleri deniz kenarına götürür, talim yaptırırdı. Hâlâ hatırlarım: Belimize ince bir ip bağlar, bir ucunu hocamıza verir, ve atladık. Hoca ipi elinde tuttuğu müddetçe iyi kötü suyun üstünde durabilirdim, fakat ipi bıraktı mı derhal dire bulurdum. Bir gün bu mümarese esnasında hocamızın ayağı kaydı, denize düştü, az kaldı boğulacaktı. O gün öğrendim ki, kendisi de yüzme bilmiyordu.

Hulâsa edeyim: Yüzmeyi öğrenemediğime memnunum, buna mukabil ata binmeyi öğrendiğime de müteessifim. Zira elbette dikkat etmişsinizdir: Yüzme bilimyenlerin sakına çekine sığılta durarak emniyet altında kalmalarına mukabil, açığa açılarak boğulma tehlikesile karşılaşanlar yüzme bilenlerdir! aynı suretle atan düşünme tehlikesine, ata binmeyi bilenler maruz kaldıkları gibi!

Fakat ben bu kanaatte olmama mukabil herkese zorla yüzme öğretilmesini faydasız bulmuyorum. Esasen bunun için de denize hatta havuza bile ihtiyaç göstermiyen kolay bir usul bulunmuştur. Bu usulün tatbiki için bir bardak ve bir kova su kâfidir.

Yapılacak şey evvelomirde insan oğlanın tabiaten yüzgeç olduğunu kafamıza koymaktan ibarettir! evet insan oğlu tabiaten yüzgeçtir, denize atladı mı balık gibi yüzmesi lâzımdır. Eger yüzmezse bunun sebebi kendisine korku gelmesi ve bu korkunun tesirile ağzına su dolmasıdır. Binaenaleyh evvelâ suya alışacakmış. Yapacağımız şey sağ gözü-nüzü kapatmadan bir bardak suyun içine sokmak ve bir defa buna alıştıktan sonra da kafamızı kovaya daldırmak ve üç beş dakika su yutmadan başaşağıya kalmaktır. Bu egzersizi yaptıktan sonra denize atılabilirsiniz, bir balık gibi yüzeceğiziz muhakkaktır.

Maamafih ben üç aydanberi deniz kenarında oturmama rağmen, yüzmeyi bir türlü öğrenemiyen Darülbedayün meşhur Behzadına bu usulü tavsiye ettim. Pek kanaat getirmedi ama gelecek mevsimin başında tatbik edecektir.

Sözün kıtası: Bugün cuma, belki mevsimin son haftasıdır, yüzmeyi bilip bilmemenin fazla ehemmiyeti yok, ayaklarımız yerdenden kesilmemek şartile denize girebiliriz,

Fransız Sefiri

Fransız sefiri, Suriye hududuna ve şimendifer işlerine ait ihtilâfları hal letmek üzere dün Ankaraya gitmiştir.

Dil Bahsi

Öz Türkçe Ve Ecnebi Kelimeler

- 1 -

Konya Kız Muallim Mektebi edebiyat muallimi Hicri Beyden bir mektup aldık. Öz türkçenin birçok ecnebi dillere esas olduğunu ispat edici bir takım deliller gösteriyor. Mektuptaki fikirlerin isabeti ve isabetsizliği kailine ait olmak üzere bu mektubu neşre ediyoruz. Hicri Beyin iddiaları bizce bir faraziye ve kelime benzeşiminin akla getirebileceği bir yakınlık ihtimalidir. Bu noktadan iddianın mesuliyetini tamamen muharririne bırakıyoruz:

"Artık Türkçemiz de bütün arı duru benliğile yakında kendisini gösterecektir. Çünkü Türkün sarı aslanı onu da kucakladı. Bugün halk dilinde yaşayan, yahut eski yazı dilinde bulunup ta şimdi unutulmuş olan bütün sözleri toplamak. Pek bellidir ki kamusumuza şimdikininkin üç misli söz kazandıracaktır.

Fakat sıra sıra dizilecek olan bu sözler kara kara yüzümüze bakacak olduktan sonra niye yarar?

Öyle ise ne yapmalı? — harfleri dillendirmeli, heceleri dillendirmeli, söz köklerini ve eklerini iyice açıp ayırt etmeli.

Bunlar yapılmazsa görülecektir ki, bütün diller türkçe köklerden üremiştir.

Başkaları şöyle dursun, yalnız ilim ve fen için kullanılmakta olan tabirlerin üzerinde biraz durarak iç yüzünü anlamaya çalışınız. Hemen hepsi (Ben Türkümlü) diye size haykıracaklardır. Bunlardan bir kaçını burada görüşebiliriz:

Objectif, ve = Objektif
Sübjektif, ve = Sübjektif
Observer, ve = Observer
Actif, ve = Aktif
Passif, ve = Pasif

Şimdi önceden şu (Ob' ve Süb) köklerini biraz deşeliyim: Türkçede (op) ne demektir?

Dışarıdaki şeyleri içine çekerek yutup kapanış ve böylelikle kabarıp taşma.. (oba, obur, opsar, öbek, öpçün) gibi birçok sözlerde bunu görüyoruz. (opmak) sözünü Divanı lûgat (yutmak) diye manalandırır. Aynı sözü aşiretler (heyelan) manasına kullanmaktadır. (Öpçün) halk dilinde çok söylenen bir sözdür. (Dışarıda görülen herhangi bir işi örnek tutarak aynı yapmak üzere için için kabaran istek) manasını anlatır. Şimdiki öfke, eskiden (Ufkâ) biçiminde idi ve (Hiddet) ten başka akciğerdeki şişkinliğin de adı idi.

(Divanı lûgat. Cilt 3. S, 291)

Bor kazasının (Öpsar) adında bir köyü vardır. (Sar ve asar) m kale demek olduğunu biliyoruz. Bu köydeki kaleye çıkanlar hem (Op) köyündeki, hem de arapça (Basar) ve frenkçe (Observer) sözlerindeki mananın asıl kendisini görebilirler.

Köy, iki dere arasındaki bir tümsek üzerindedir. İki kilometre kadar ötede (Boz, Erenler) diye iki adla anılan dağın eteğindeki (Çalı) deresinin üzerinde, 400 metre kadar yükseklikte ve dip tarafı - aşağı yukarı aynı kahlıkta bir kaya.. Kayanın yarısından yukarıda oyna evler ve evlerden dereye inilme için yine kayadan oyna basamaklar.. İşte Opsar, yani Opkale. Bir kale ki üstünden ileriye bakanlar bütün karşı ovaları yutup içine alabilecektir.

(Op) taki mâna epeyce açılmıştır, sanırım. Şimdi (Sub) e geçelim:

Sub: İçeride kapalı iken dışarıya doğru sürüp çıkma. Bu manayı biçimile gösteren sivri yuvarlağa Söbü ve Soba deriz.

Üstüvane biçiminde uzayıp giden sivri yuvarlağın adı (Subuk=çubuk) tur. (1) (Sub) un teresine dönmüş olan (Bus ve Pus)

MEMLEKET HABERLERİ

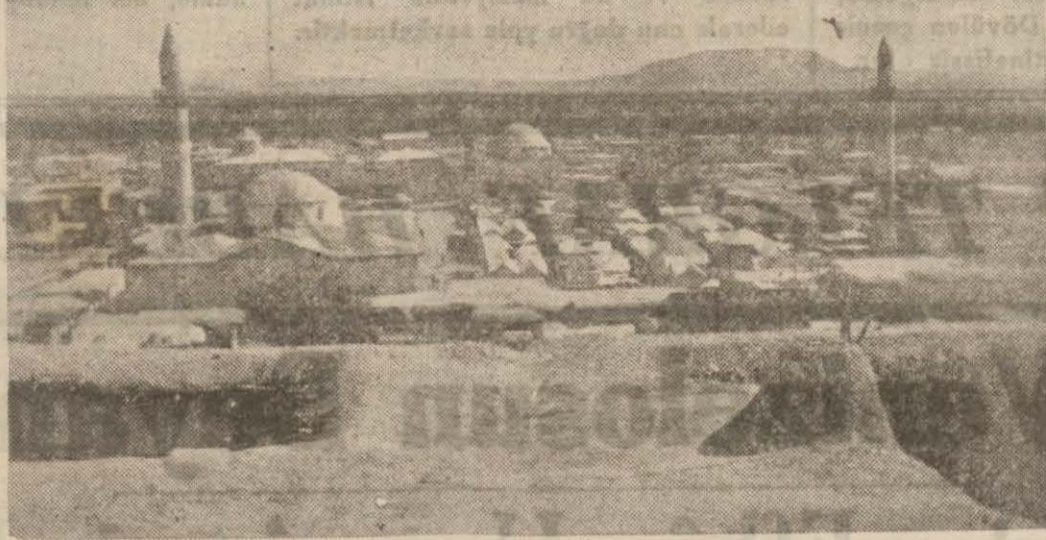
Malatyanın Büyükadası

Adıyaman Kasabası Seneler Geçtikçe Güzelleşip Yenileşiyor

Malatya (Hususi) — Vilâyetimizin geniş sahasını kaphyan yüksek dumanlı dağlar aşacak olursanız, bu dağları arasında yerleşmiş bir purlanta görürsünüz. Burası Adıyaman ismile anılan kazanın merkezidir.

Adıyaman, ismi gibi yamandır. Bu küçük kasabada senelerce evvel ayrılanlar şu günlerde buraya dönecek olurlarsa hayret edecekler ve belki de eskiden bıraktıkları kasabayı yerinde bulamayacaklardır.

Memleketin hemen her tarafında feyizli neticeler vermekte olan umran faaliyeti Adıyamanda da kendini göstermiştir. Son birkaç sene zarfında bu kasabamız hayli değişmiş, yani güzelleşmiştir. Kasabanın her köşesinde yeni

Malatyanın kaza merkezlerinden Adıyaman kasabası

bir esere, bir yenilik izine tesadüf edebilirsiniz. Kaymakam Mahmut Nedim Beyin bu yeni işlerde büyük bir faaliyet hissesi olduğunu söyleyebilirim. Adıyaman bizim Malatyanın büyük adasıdır. Eğer bu kasaba bugünkü manzarasına İstanbulda olsaydı herhalde Büyükkadaya rekabet ederdi. Adıyaman kazasının başlıca hususiyeti meyvasının bolluğudur. Burada her türlü meyva yetişir

ve üzüm istihsalâtı mühim bir yekûn tutar. Adıyamanın bütün ziraati de hayli ileridedir.

Yalnız şu var ki, burada göz hastalığı biraz fazladır. Bu sebeple kasabada trahom mücadelesi için dispenserler açılmıştır.

az mevsiminde kasabanın havası fazla sıcak olduğundan halk civardaki serin yaylalara çıkarlar.

Son zamanlarda burada kaçakçılıkla mücadele faaliyeti hayli ziyadeleştirilmiş, birçok kaçakçılar lhtisas Mahkemesine verilmiştir.

★ Bizim Malatyada ay tutulduğu gece kıyamet koptu. Birçok kimseler ayın tutulduğunu görünce saatlerce havaya silâh boşaltılar, ortahğı bir harp sahasına döndürdüler. — İhsan

Köylülerin Borcunu Tecil Etmek Mümkün Değil Midir?

İzmir (Hususi) — Ticaret Odaları kongresinin en mühim müzakere zemini, zürra borçlarının tecili meselesi oldu. Kongre azalarından mühim bir kısmı borçların tecili ve eski borçlar faizlerinin indirilmesini teklif ettiler. İzmir tüccarlarından Buldanlı Mustafa Bey bu mühim mesele etrafında fikirlerini hulâsaten anlattı:

"— Müstahsil uzun senelerden beri borç altında kıvrınmaktadır. Müstahsil borçlarını düşünürken başka işlerle uğraşmağa

vakit bulamamaktadır. Mümkün olduğu takdirde eski borçlar faizlerinin indirilmesini değil; büsbütün kaldırılmasını ve borçların komşu devletlerle olduğu gibi uzun taksitlere bağlanmasını temenni ederim. "

Bu mühim teklife Isparta muharrası Vali Kâzım Paşa şu cevabı verdi:

"— Köylünün borçları Ziraat Bankasınadır. Mütemediyen tecil neticesinde Ziraat Bankasının vaziyeti müşkülleşebilir. Eğer bankaya 20-30 milyon lira ilâ-

ve edilirse buna imkân hâsıl olur. "

Buldanlı Mustafa Bey: — Köylünün borçları yalnız Ziraat Bankasına değildir. Köylünün hariçte daha birçok borcu vardır.

Kâzım Paşa — Mustafa Bey arkadaşımızın bahsettiği köylünün hariçteki borcu faizcilere ait olan kısımdır ki, bankaya olan borcun çok fevkindedir. Keyfiyetin umumi kongreye arzını teklif ederim.

Bu teklif kongre muharrasları tarafından aynen kabul edilmiştir. — Adnan

Çankırıda Bir Yangın Davası Neticelendi

Çankırı (Hususi) — Kış mevsiminde şehrimizde bir yangın çıkmış, Muallim Münir Beyin evi yanmıştı. Bu yangın münasebetle evde kira ile oturan Nafia Fen Memuru Şerafettin ve arkadaşı Nizamettin Beyler hakkında kanunî takibat yapılmasına lüzum görülmüş, ikisi de mahkemeye verilmişti. Yapılan muhakeme neticesinde yangının tedbirsizlikten ileri geldiği anlaşılmış, mizanların dörder gün hapsedilmelerine ve tazminat olarak 1700 lira ödemelerine karar verilmiştir. K. K.

kapalı ve kaplayıcı herhangi bir varlığı anlatır. Divanı lûgat (Bus) kapallık ve karanlık diye manalandırır. (cilt 3.S: 80)

Artık (objektif ve sübjektif) sözlerinin aslı türkçe (obsak-tif ve sübsek-tif) olduğunu söyleyebiliriz. Tümsek, yüksek, tutsak sözlerindeki (sek ve sak) ne ise bu iki sözün firenkeçte söylenişin-

Kırkağaçta Bundan Sonra Evlerde Gübre Biriktirilmeyecek

Kırkağaç (Hususi) — Çiftçilikle geçinen kasabamızda hemen her evde hayvan beslenir ve bu hayvanların gübreleri evlerde biriktirilerek sonbaharda tarlalara dökülür. Fakat son zamanlarda bu vaziyetin önüne geçilmek üzere bazı tedbirler ittihazına karar verilmiştir. Birkaç gün evvel belediye doktoru bütün mahalle muhtarlarını çağırmış, onlarla birlikte evleri dolaşmıştır. Bundan sonra gübreler Belediyenin göstereceği bir yerde biriktirilecektir.

deki (jac ve jec) ler de odur. (j) harfinin türkçemizde dahil bulunduğunu, fakat şiveye göre C, Ç, Z, S, Ş, harflerle değiştiğini gösterir birçok misaller vardır. Nitekim dünyanın adı olan (ajun) sözünü acun, azun, asun biçimlerinde de görüyoruz.

Konya Kız Muallim Mektebi Edebiyat muallimi: **Hicri** [Arkası yarın]

Akşehirde Asrî Bir Mezbaha Yapıldı

Akşehir, (Hususi) — Belediye ve belediye reisimiz, şehrimizin güzelleşmesi hususunda ciddi faaliyet göstermektedir. Son zamanlarda vücuda getirilen asrî mezbaha bu faaliyetin en mükemmel bir eseridir. Mezbahada kesilen hayvanlar muayene edilerek üzerlerine cinslerini gösteren damgalar vurulmakta, bu suretle halk istediği eti kolaylıkla bulmaktadır. Ayrıca eski bir medrese binası bozularak burası manav pazarı haline getirilmiş, bu sayede manavların sokak köşelerini kaphyarak şehre fena bir manzara vermelerinin önüne geçilmiştir. Bundan başka bu çarşının etrafına muntazam barakalar da inşa ettirilecektir. — Necmiati

Gençler İçin

En Büyük Dostunuz Kimdir?

Geçen gün büyük bir müessesese müdürünün yanında idim. Zile bastı:

— Bana Hakkı Beyi çağırınız, emrini verdi.

Hakkı Bey içeriye girince başını masasından kaldırmadan, — Hakkı Bey, dedi, size yol vermiye mecbur oluyorum. Müteessirim, fakat yerinize başkasını almıya mecbur oldum.

Hakkı Bey hiç bozulmadı, bu haberi bekliyormuş gibi:

— Başüstüne beyefendi, dedi, nasıl münasip görürseniz!

Ve bir kelime ilâve etmeden çekilip gitti.

O çıktıktan sonra dostuma sordum.

— Neye bu genci işinden çıkarıyorsunuz?

— Efendim, dedi, Hakkı, iyi, neçeli, dost çocuktur. Dairede onu herkes sever. Herkese karşı güler yüzlüdür. Kimsenin gönlünü kırmaz. Fakat ne yapalım ki, başında bulunduğu iş ciddi, kuvvetli ve kudretli bir adam ister. Halbuki Hakkı Bey işin alayında. Denebilir ki o herkesin dostu, yalnız kendinin düşmanıdır. "

Bu küçük hikâyeye birçoklarımız için tatbiki kabil derslerle doludur. Birçok kimseler vardır ki, hakikaten dost adamlardır. Herkese karşı iyidirler. Yalnız kendilerine karşı fenadurlar.

Bu adamlar kendi düşmanları oldukları için, yine ancak kendi kendilerini kurtarabilirler. İsterlerse muvaffakiyet yoluna girebilirler. Fakat kendi kendilerinin okadar inatçı düşmanlırdır ki!

Herkes bu adamlara karşı fedakârdır. Karısı onun iyiliği için gözlerini vermiye razıdır. Arkadaşları ona yardım etmek için ellerinden gelen hiçbir şeyi esirgemezler. Fakat bu adamlar yalnız kendilerine yardım etmekten kaçarlar.

Bu adam becerikli, malûmatlı, işgüzar da olabilir. Fakat kendi işlerini kendisi bozar.

Eğer siz bu cins bir geçseniz ilk yapacağınız şey kendinize karşı bir cidal açmaktır.

Taharri memurları, cemiyete fenalık yapanları aramak için şehir şehir, memleket memleket dolaşırlar. Siz de size fenalık yapan kendi nefsinizi senelerce takip ediniz ve onu düşman olmaktan çıkararak en samimi dostunuz yapınız.

Çünkü bir insanın en büyük dostu kendisi, en büyük düşmanı yine kendisidir. — Naki

Dört yolda

Türkçeden Başka Lisan Konuşulmuyacak

Dört yol, (Hususi) — Kaymakamlık tarafından umumi mahallerde Türkçeden başka herhangi dili konuşanlar hakkında siddetli takibat yapılarak ağır cezalar verileceği tellâllarla ilân edildi.

★ Şu birkaç gün zarfında Ziraat Bankası portakal müstahsillerine, tüccara, köylüye kredi açtı ve para tevziatına başladı. Memlekette para azlığından sıkılan esnaf ve köylünün yüzü gülmektedir.

Siyaset Âlemi

İki İddia
Düellosu
Karşısında!

Alman ve Fransız gazeteleri, birbirine karşı ateş püskürüyorlar. Sebep malûm. Almanlar, kendilerine verilmiyen, fakat diğer devletlerin kullanabildikleri hakları istiyorlar. Fransızlar, bir gün gelip Alman milletinin intikam alması kalkmasından korkuyorlar ve istenen şeyleri vermeye için her çareye başvuruyorlar. Geçen gün bir Alman gazetesini gözden geçiriyordum. Dikkatimi celbeden bir fıkraya tesadüf ettim. Bu gazete, Fransızların Almanlara karşı savdığı "intikam almak istemek" tasavvuruna cevap veriyordu. Gazetenin adı Kölnşe Çaytungdur.

Alman ordusunun umumî harpte çok defa muzafferane ve daima kahramanane muharebe ettiğini, bundan dolayı intikam almak istemiye ihtiyacı bulunmadığını kaydeden gazete, muahedelerin ruhuna riayet etmek meselesinde Almanya'ya isnat olunan niyetlerin yerinde olmadığını misallerle gösteriyordu. Kölnşe Çaytung diyor ki:

"Biz 1914 muahedesinin haksız taraflarına itiraz ediyoruz ve daima edeceğiz. Nitekim 1870-1871 de Fransayı mağlûp ettikten sonra Frankfurtta bir muahede imzaladık. Bu vesika da, 1918 in Versay muahedesini gibi iki taraf murahhaslarının serbest müzakereleri neticesinde vücuda getirilmişti. Halbuki Fransanın büyük bir devlet adamı olan M. Puvankare, bu muahedenin Fransa tarafından hiçbir zaman tanınmamış olmasıyla bir değil, birkaç defa iftihar etmiştir.

"Harbin menşeleri, isimdeki kitabında ise, Alsas Loren üzerindeki Fransız haklarından hiçbir Fransız hükümetinin "hainane, bir surette feragat etmemiş olduğunu kaydeylet. Bunun haricinde 9 Mayıs 1920 tarihinde Mareşal Foşun topçu mektebi talebeliğine ait levha taliki merasiminde, bu Mareşal da nutkunun bir kısmında aynen şu cümleyi sarfetmiştir.

"Bu sıralar üzerinde oturduğumuz zaman düşünmekten bir an fariğ olmadığımız şey şu idi: İntikam."

Yine Fransızların büyük bir adam telâkî ettikleri eski Cümhur Reislerinden Lube 18 Ağustos 1906 Fransanın fikirlerine şöyle tercüman olmuştur:

"30 senedenberi intikam zamanını düşünerek yaşadık. Bu gayeyi, açık bir hücum veya kuvvetle elde etmenin muhal olduğunu hergün bir parça daha iyi görüyoruz. Fakat çalınmış Fransız topraklarının geri gelmesi için, bu his, bir ümit halinde, Fransız ruhunda yaşıyor."

★

Almanyanın Fransaya isnat ettiği tasavvurlara karşı, itiraf edilmelidir ki, bilmukabil serdedilen bu deliller hiç te kuvvetsiz değildirler. — Süreyya

HARİCİ TELGRAFLAR

Cenevrede Sükûn Var!

Konferansta Beklenen Gürültü Kopmadı. Almanya Talebini Hafifletiyor

Cenevre, 22 — Tahdidi Teslihat Konferansı bürosunun ilk içtimaı hiçbir hâdise çıkmadan aktedilmiştir. Bu celsede Almanyanın, konferans reisi Hendersona gönderdiği mektupla bu mektuba verilen cevap meselesi görülecekti. Reis, Almanyanın yeni bir cevap vermesini beklemenin muvafık olacağını söylemiştir. Bunun üzerine münakaşalı ve heyecanlı olacağı tahmin edilen celse sona geçmiştir. Almanların içtimaı iştirak etmemeleri yüzünden celsede hiçbir karışıklık olmamıştır.

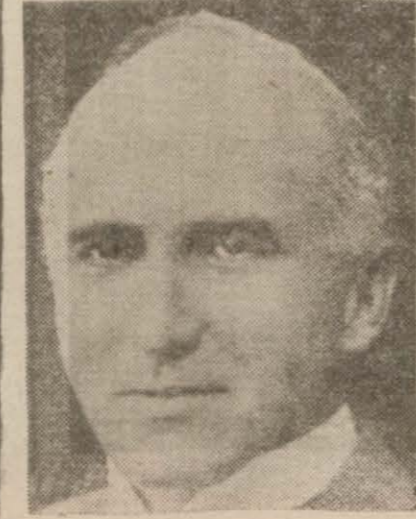
İkinci celsede konferansın mazbata muharriri M. Benesin tanzim ettiği rapor müzakere edilmiştir. Programda geçen celse müzakereleri dört kısma ayrılmaktadır. Bunlar, tayyarelerle sivil ahaliye taarruz edilmemesi, kimyevî harplerin memnuiyeti, hava bombardımanlarının ilgası, ağır top çaplarının tahdidi, ordu mevcurları ve miili müdafaa masraflarının tahdidi, silâh ticaret ve imali gibi meselelerdir. Bir de umumî siyaset meselesi vardır. Teslihatta müsavvat bu sonuncu meseleye dahildir.

Rus murahhası M. Litvinof bu programda teslihatta müsavvat meselesinin daha evvel müzakeresini istemiştir. M. Litvinof, kendi ve arkadaşları namına, Alman murahhaslarının konferansa iştirak etmemelerine teessüf etmiş ve Almanların, tekrar konferansa gelmelerini temenni etmiştir. M. Litvinof konferans divanı bütün silâhların üçte bir nisbetinde tahdidini kabul edecek olursa Cenevreye bir Alman mümessilinin geleceğini ilâve etmiştir.

Alâkasızlığın Sebebi Nedir ?

Cenevre, 22 — İçtimada Almanların konferansa iştirak etmemeleri hakkında hiçbir münakaşaya yapılmaması şayanı dikkattir. Bu zahiri alâkasızlığın devletlerin mes'uliyet Almanların sırtına yükletmek istemelerinden ileri geldiği zannedilmektedir. Bu sükût hakikatte Alman izzetinefsi için bir tevbihten daha ağırdır.

Diğer taraftan Almanya iştirak etmedikçe konferansın faildeli kararlar alamıyacağı da tabiidir.

Tahdidi Teslihat Konferansı Alman murahhası müstesna olmak üzere bütün devletlerin murahhasları huzurunda çarşamba günü tekrar açıldı. Almanyanın teslihat hakkında müsavvat talebine karşı Fransanın ve İngilterenin ret cevabı vermeleri konferansın vaziyetini son derecede nazk bir mevkie koymuştur. Konferans mehafilinde, Almanyanın iştirak edip etmeyeceği İngiliz Hariciye Nazırı ve murahhası Sör Con Simon ve Fransız Başvekili ve murahhası M. Heriyonun yapacakları hususî mülâkattan sonra belli olabilecektir. Resmimiz solda M. Heriyoyu sağda Sör Con Simon ve ortada Konferansın mazbata muharriri ve Çekoslovakya Hariciye Nazırı M. Benesi göstermektedir.

Japonya Meydan Okuyor

Japonya İcap Ederse Hemen Milletler Cemiyetinden Çıkacağını Söylüyor

Nevyork 22 — Vaşingtondaki Japon maslahatgüzarı M. Hiroski Sayto, Litton komisyonu raporu icbar ettiği takdirde Japonyanın Milletler Cemiyetinden çekilmekte bir an bile tereddüt etmeyeceğini söylemiştir. Maslahatgüzar demişti ki:

— Komisyon hakikatleri olduğu gibi görmeyecek olursa

Japonyanın bundan korkusu yoktur.

Japonya Perde Arkasında

Londra, 22 — Morning Post gazetesi yeni Mançuri hükümeti hakkında diyor ki:

Bu hükümet Çin İmparatorluğunun arazisi üzerinde teşekkül etmiştir. Mısırda kiralın tahtı arkasında nasıl İngiltere varsa burada da perde arkasında iktidarı elinde tutan Japonyadır.

istemektedir.

Alman ordusunda askeri hizmet müddetinin 6 seneye indirilmesi, halihazırda Almanya için memnu olan silâhlara ve bilhassa ağır toplara, tanklara ve tahtelbahirlere ait olan memnuiyetin uzun ve fakat muayyen bir müddet sonra kaldırılması, süvari kuvvetleri yerine motosikletli bölükler ikamesi.

Alman ordusu bütçesi esasen kabarık olduğundan bu tahavvül için büyük masraf yapılmayacaktır. Alman mutalebatı bu suretle Milli Müdafaa Nazırı Fon Şlayher'in taleplerine nazaran daha ziyade hafiflemiştir.

Almanlar Taleplerini Hafifletmeye Başladılar

Berlin, 22 — Alman hükümeti Tahdidi Teslihat Konferansına iştirak etmemek kararında ısrar etmektedir. Bununla beraber iyi bir mebadan alınan malûmata nazaran, Almanya silâhlanmakta müsavvat değil, hukuk müsavvatında ısrar etmektedir.

Almanya bu talebi yapıldığı takdirde hemen konferansa iştirak edecektir.

Almanya son olarak konferansta şu meselelerin müzakeresini

— Bir şey kötü olursa pekâlâ olamaz ki!

Gözlerini kırıştırarak: "Öyle mi zannediyorsun?" dedi. "Her zaman böyle kokmaz ki. Söyle bakalım kemik oyunu oynamasını sever misin?"

— Aşık demek istiyorsunuz!
— Evet, doğru, aşık. Peki, aşık oynamayı sever misin?

— Evet!
— Âlâ, ben sana şimdi bir kurşunlu aşık yapayım. Nasıl, ister misin?

— Evet!
— Öyle ise bana bir dana kemiği bul!

Duman tüten kabı elinde tuturak ve bir gözile kabın içine bakarak yaklaştı ve dedi ki:

— Ben sana şimdi bir saka [1] yapacağım. Fakat sen de buna mukabil bir daha benim yanıma gelmeyeceksin.

Nasıl, olur mu?
Bu teklif beni derin bir surette müteessir etmişti.

— Ben zaten bir daha sana gelmeyeceğim!

Dedim ve odayı terkettim. Pek acı bir surette kurulmuş-tum. Bahçeye çıktım. Burada büyük babam elma ağaçlarının köklerine gübre koymakla meşguldü. Mevsim sonbahardı; yapraklar çoktan dökülmeğe başlamıştı.

Büyük babam: "Frengüzümü

[1] Kurşunlu aşık (Anadoluda çocuklar saka derler.)

Gönül İşleri

Bir Talâk
Memurunun
Tavsiyeleri

Evi yıkan kadın mıdır, erkek mi?

Talâk davalarına sebebiyet verenler kadınlar mıdır, erkekler mi?

Bir senede 4000 talâk kararı veren bir İngiliz hâkimi, bu suallerin cevaplarını verirken diyor ki:

"Kadınlar erkekler kadar sadık değildiler. Hayatın birçok zaruretleri ve safhaları kadını daha kolay yoldan çıkarır: Tecessüs ve merak, sıkıntı, talii denemek sevdası, macera hevesi, hatta tehlikeli ve heyecanlı aşk sahneleri yaşamak ihtiyacı, kadını daima gayrimeşru sevdalara sürükler.

"Şimdi talâk meselesi bir ilim meselesi olmuştur. Amerikada birçok âlimler bu meseleyi tetkikle meşguldür. Fakat elinden 25 bin aile kavgası geçmiş bir adam sıfatile bütün evlilere şunları tavsiye ederim:

1 — Tahammül ve affet.
2 — Beraber çalışın, beraber eğlenin, beraber yaşayın.

3 — Kavgadan kaçınım ve küçük ihtilâfları büyümeğe meydan vermeden hallediverin.

4 — Anlaşınca kadar açık konuşun. Anlaşma arzusu talâk mikroplarını öldüren bir antitoksidindir.

5 — Evin temel taşı, tatlı konuşma, neşe ve birbirini anlamadır.

6 — Mes'ut bir yuva için sabah neşeli çıkmak ve akşama tebessümle dönmek şarttır.

7 — Fanilerinize hörmet ediniz. Fakat onlar arasında veya onlarla birlikte yaşamayınız.

8 — Müstakil bir yuva kurun, aile döküntülerini aranızda sokmayın.

9 — Bir fırtınanın ayırmasını imkânsız kılacak surette birbirinize sarılın.

10 — Aranızda ihtilâf varsa halledilmeden yatağa gimeyiniz ve kavganızı yarına bırakmayınız.

Bu nasihatler belki İngiliz kızlarına daha çok yararlıdır. Fakat içinden beğendiklerinizi ayırmakta muhtarsınız. Yalnız bunların artık sabit olmuş basit hakikatler olduğunu da unutmayınız.

HANIMTEYZE

TAKVİM

CUMA

30 GÜN - 23 EYLÜL - 932 HİS: 140

Arabi Rumi

21 - Cema.evvel 1351 10 - Eylül - 1348

Vakıt	Erzan	Vasat	Vakıt	Erzan	Vasat
Günış.	11 37	3. 47	Akşam	12. —	18. 09
Öğün.	5. 58	12. 07	Yatsı	1. 31	19. 42
İkânî.	9. 24	5. 33	İmsak	9. 57	4. 07

TEFRİKAN UMARASI: 76

ÇOCUKLUĞUM

Meşhur Rus Edibi Maksim Gorkunun hayal romanı

Türkçeye Çeviren: Muvaffak

Oturdum ve uzun müddet onun mengeneye sıkıştırılmış bir parça bakır eğelemesini seyrettim. Altın gibi parlıyan törpü parçaları yere konmuş bir mukavvanın üstüne dökülüyordu. O bu bakır tozlarını avucuna boşalttı ve sonra geniş bir kabın içine koydu ve üstüne bir tütün içinden tuz gibi beyaz bir toz döküdü ve sonra siyah bir mayı akıttı. Kapta bir kaynama basıl oldu ve duman çıkmaya

başladı. Aksırtıcı keskin bir koku burnomu gıcıkliyordu. Ben kafamı sallıyarak öksürüyordum, fakat sibirbaz mağrur bir eda ile soruyordu:

— Kötü kokuyor değil mi?

— Evet.

— İşte görüyorsun oğlum.. bu pekâlâ bir şey!
"Bunda mağrur olacak, metbedecek ne var ki?", diye düşündüm ve kırgın bir sesle ilâve ettim:

dallarını kırıp! ", dedi ve bana bahçe makasını uzattı. İşime başlamadan evvel: "Pekâlâ odasında sanki ne yapıyor?" diye sordum. Büyük babam hiddetle cevap verdi:

— Ne yapacak, odasını kirletiyor! Döşemede bir sürü yankı lekleri yaptı. Duvar kâğıtlarını lekeledi ve yırttı. Bir gün ona pıhtıyı pıhtıyı toplayıp yoluna gitmesini söyleyeceğim ya!..

— O buna müstahaktır!
Diye büyük babamın sözlerini tasdik ederek frengüzümü fidanlarının kuru dallarını kesmeye başladım.

Fakat biraz sonra anladım ki (Pekâlâ) hakkında verdiğim hükümde çok acele etmişim.

(Arkası var)

Dünya Hâdiseleri

Macaristanda
Bir İntihabat
Düellosu

Peşte 23 (Hususi) — İntihabatta propaganda yapılmak meselesinden dolayı meb'usan azasından Kont Hunyadi ile yüksek mektep talebelerinden Con Hammer isminde bir genç arasında şiddetli bir münakaşa çıkmış, talebe, kontu tahkir etmiş, bunun üzerine iki siyasi hasım arasında düello yapılmasına karar verilmiştir. Düellonun ilk safhası tabanca ile icra edilmiş, iki hasım, birbirine yirmi beş metreden ikişer kurşun atmışlarsa da isabet ettirememişlerdir. Bunun üzerine mücadele kılıçla devam etmiş ve Kont Hunyadi boynundan ağır bir yara almıştır. Düello yapmak memnu olduğu için yüksek mektep talebesi tevkif edilmiştir.

Fennin Yeni Bir Harikası

İsviçreli Doktor Boşun yaptığı tecrübeler üzerine insanlık, mühim bir keşif daha kazanmış bulunuyor. Bu tecrübeler uzun seneler devam etmiş ve ilk müspet netice bir sene evvel alınmıştır. Doktor Boşe göre insanların gerek eşya ve gerek manzaralara karşı bünye itibarile insiyakî bir cazibe veya dafiası vardır.

Meselâ bazı insan patlıcandan hoşlanır. Fakat bazıları da ağızlarına bir zerre yumurta koyamazlar. Sonra bir kısım insan turp yer, midesine iyi gelir. Bir kısmı ise bu nebattan zarar görür. Bu hal, her insanın bünyesinin teşekkülüne göre değişir. Bu itibarla bünyelerde mahiyet itibarile esaslı bir başkalık mevcuttur. Yine doktor Boşe göre insanların muhtelif mevadda karşı duydukları cazibe veya dafia hislerinin miktarı mahduttur ve bunların adedi yetmiş ikiyi geçmez.

Bugünkü fen, çocukluk çağında, her insanın bünyesinde muhtelif eşyaya karşı mevcut olan bu zıt malzemeleri bugün kat'iyetle tesbit edebilecek bir mevkidedir. Meselâ muayyen usullerle muayene edilen bir çocuk, hangi gıda maddelerinden zarar görebilir? Bütün bunları kat'i bir hükümle tesbit etmek mümkündür. Ve bu imkândan dolayıdır ki insanlar, hangi maddelerin vücutlarına zarar verebileceğini, hangilerinin fayda görebileceklerini doktor tavsiyesile peşinen öğrenebilmekte ve hattı hareketlerini de ona göre tanzim edilebilmektedirler.

Doktor Boş'un tesbit ettiği esaslar henüz yeni olduğu için bu usul yalnız bir senedenberi, o da pek mahdud bazı memleketlerde tatbik olunmaktadır.

Afrikada Kırmızı Derililer

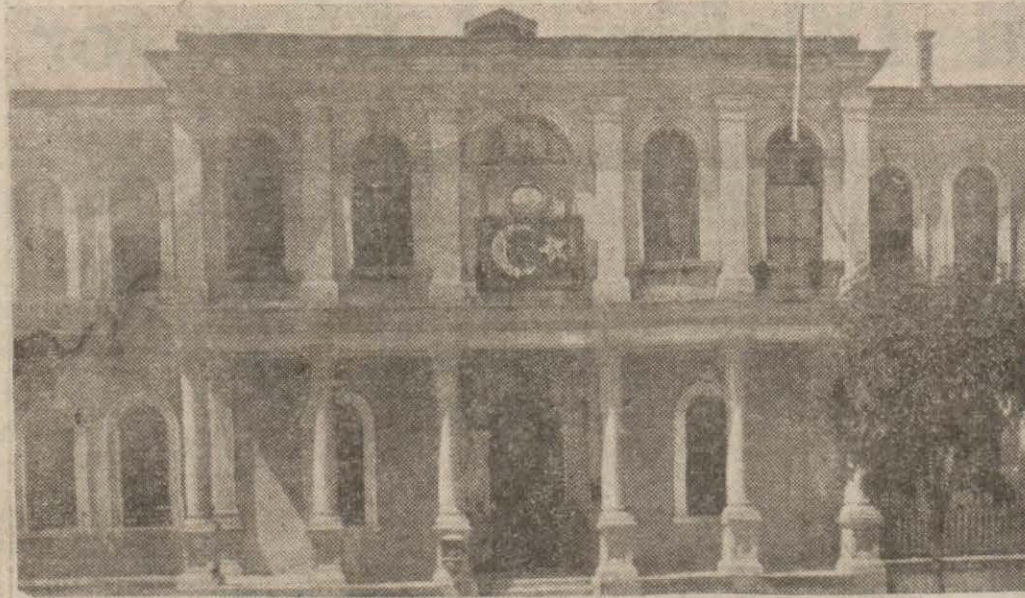
Afrikanın zencilerle meskûn kısımlarında garip bir kısım siyahilere tesadûf edilmiştir. Bu zencilerin hem ırklarından farkları şudur ki, derileri kırmızı, saçları sarıya meyyal ve düzdür. Bu zencilere tesadûf eden Avrupalılar ilk evvel yeni bir ırk karşısında buldukları zannına düşmüşlerse de bilâhare hata ettiklerini anlamışlardır.

Zira derileri kırmızı ve saçları sarı olan bu insanlar hakikatte zencidirler. Fakat bir nevi Aferika sıtmasına tutulduklarından derilerinin rengi değişmiş, saçları aslı mahiyetlerini kaybetmişlerdir.

PENCEREDEN SOKAĞA

Yedi Okka Mazhar Osman, Yüz Elli
Dirhem Timarhane...

Rivayete Göre, Bunları Bir Araya Getirip Güneşe
Koyarsanız Bir Müddet Sonra Sirke Olurmuş!..

Ay tutulduğu gece idi. Bütün mahalle halkını uykusundan uyanıran bir feryat koptu:

— Mazhar Osman... Yetmiş Mazhar.. Osma... n!

Sonra hep bir ağızdan tutturulan bir oyun havası:

— Ah yalâlellim.. ya.. lellim.. ya.. lel.. yalel, yalel, yalel.. yalel yalel..

Salkımsöğüde giden sokağın başında birer ikişer meraklılar toplaniyor. Tıbbiadinin demir parmaklıkları arka odasının pencerelerinde bütün ışıklar yanmış, odada bir circunadır gidiyor.

Müşahede altına alınan akıl hastalarının bu gece, anlaşılabilir keyifleri yerinde... Akıllı geçinmeler, akıl hastalarının bu eğlencesini çekemediler, pencerenin önünde duran bir tanesine sataşıyorlar:

— Kahve, şekerli mi olsun, sade mi?

Herif, demir parmaklığa abanarak dişlerini gıcırdattı:

— Ulan.. bir aşağı inerseniz topunuza birden muzika çaldırırım!..

Akıl hastası deyip geçmemeli. İçlerinde, günün vukuatı ile alakadar olanlar var:

— Yandın oğlum... Unkapanı köprüsünü kaldırdılar. Çeşme-meydanına bakalım nasıl geçeceksin?

Bir başkası, avaz avaz bağırıyor:

— Yarım okka domates, yedi okka Mazhar Osman, yüz dirhem timarhane... Güneşe koy, sirke olur!..

Müşahade altına alınanlar içinde ağır başlıları da eksik değil: Hele bir tanesi var ki, yüzü hiç gülmüyor. Elinde tesbih, aşağı yukarı dolaşıyor. Arada bir, içini çekip mürakabeye dalar gibi hal-ler geçiriyor.

Arkadaşları takıldılar:

— U an 448... Karadenizde gemilerin mi battı bel..

Aşağıda toplanan kalabalık arasından bir ses:

— 448 de kim?

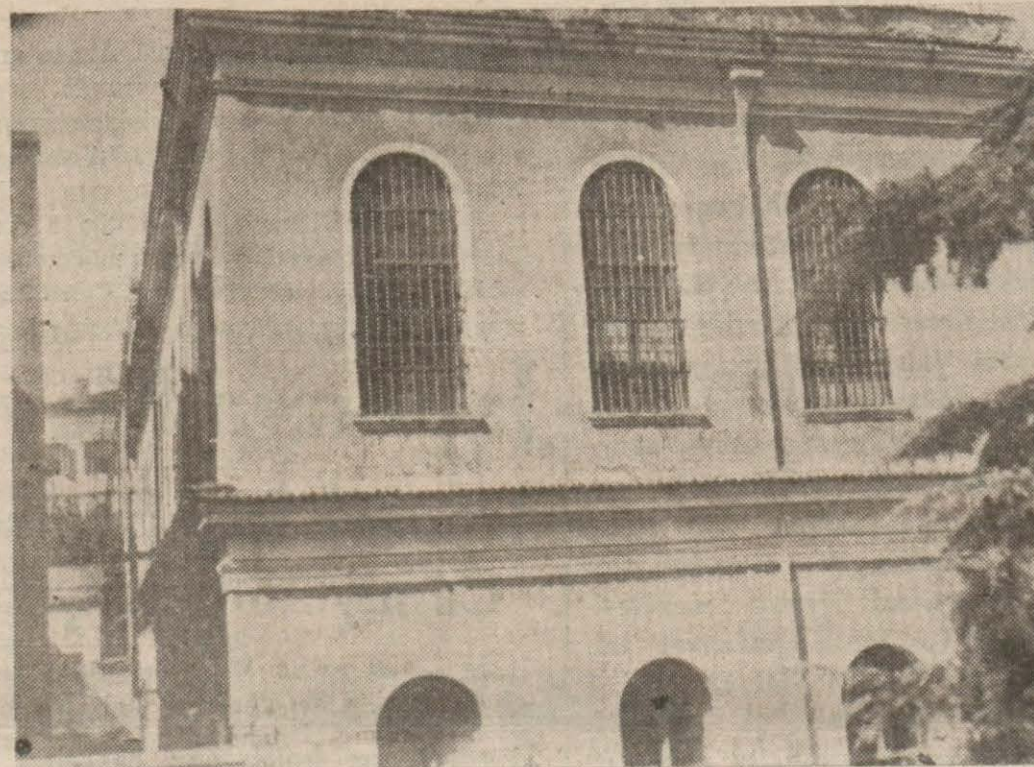
Kolundan tutup pencereye getirdiler:

— Dünya güzeli Keriman H. in süt bacanağı.. Halis idamlıktır!.. Malûmya, 448 inci madde... Adını böyle koyduk..

Aşağıdakiler çenesini tutuyor muya.. Tekrar sataşmaya başladılar. Biraz evvel sirke tarifi yapan uzun boylu herif, celâllandı.

Başını pencereden uzatarak; istihzada en ileri giden genç çıkıştı:

— Sende iki paralık cesaret varsa yukarı çıkarsın.. Sonra ilâve etti:

Tıbbiadin binasının önden ve arkadan iki manzarası

— Bir altı okka yapalım da anla...

Aşağıdaki seslendi:

— Erbapsan sen gell..

Yukardaki kükredî:

— Baksana buraya.. Ben insanı sesinden tanırım.. Yarın öbür gün Sirkece elbet elime geçersin... Biz adımızı deliye çikarmışız oğlum!

Derken, aralarında tekrar bir gürültü koptu. Hep birden odanın içinde boğuşmaya başladılar. Birisi bağırıyordu:

— Baştan kara yapıyoruz be..

Çımacı, ver şu iskeleyi..

Arada sesler:

— Sarı yapınca, sarrrrr!

— İhsan!.. Kulağıma çekirge kaçtı.. Ne yapacağız..

— Doktor Bey! Gözün aydı..

Misafir var..

Vakıa, Morgun önüne, bir ölü arabası yanaşmıştı. Yine kim bilir, hangi zavallının mezardan çıkarılmış cesdini getiriyorlardı.

Delilerden biri, burnunu elile tıkadı:

— Ortalık yine gül bahçesi gibi kokuyor..

Boğuşmalar bir aralık durdu. Bu sefer yine sokaktakilerle cenkleşme başladı.

Seyircilerden biri haber verdi:

— Ay tutuluyor!

Deli kızdı:

— Hay çenen tutulsun!

Sağ elinin dört parmağını uzatıp gösterdi:

— Bu kaç?

— Sekizi çeyrek geçiyor.

Dedi amma, pişman oldu. Gözlerinin akı siyahına karışarak ağzı köptük içinde, haykırdı:

— Gün ola harman ola..

Sen hancı, ben yolcu.. sen akıllı, ben deli.. Şişhane yokuşunda senin kaburga kemiğine iki şiş saplamadan Allah bu canımı al-

masın!.. Dedim ya, ben adamı sesinden tanırım..

Aşağıdaki, bu tehdide kulak asmadı; alay ediyor:

— Pazarola kasap başı.. Karaman koyunu mu kesiyorsun bel!

Deli güldü:

— Karamanın koyunu, sonra çıkar oyunu.. Şiş yediğin zaman, vay anam dersin amma, geçmiş ola..

Deliler, yine kendi aralarında konuşuyorlar:

— Topal.. Neredesin ulan.. Çık meydana da, herkesin gözü nurlansın..

Bilmecemiz

Geçen Bilmecemizi Doğru
Halledenler

(Dünkü nüşadan mabat)

Birer adet hikâye kitabı alacaklar:

Aksaray Namıkkemal caddesi No. 35 Necmiye Hasan, Manisa polis kısmı adli reisi Kemal Bey oğlu Aziz, Sultanahmet Dızdariye mahallesi Şatır sokak No. 6 Hulûsi, Aydın Ortamektep talebesinden 319 Mustafa, İstanbul Darüşşafaka lisesi talebesinden 212 Adnan, Salihi Altınordu İlmektebi talebesinden 417 Cemil, Adana Tütün İhisarı Başmüdüriyetinde stajyer M. Enver, Konya Naha dairesi ambar memuru Şadi Bez oğlu Sudi, Samsun Doktor Sırrı Reşit Bey vasıtasile Ali, Adana Erkek lisesi talebesinden 365 H. Basri, İstanbul Kız Ortamektebi talebesinden 371 Hikmet Eyüp Eskiyeşi No. 5 Züleyha, Kumkapı Ermeni İlmektebi talebesinden 16 Artin, Samsun Evkaf veznedarı Ahmet Efendi kızı Zahide, İzmir İkiçemelik Gedikli sokak No. 11 B. Lütfi, Bey ve Hanımlar.

Birer adet muhtıra defteri alacaklar:

Çemberlitaş Muhtelit Ortamektebi talebesinden 293 Hüsamettin, Edirnekapi Sultaneşme caddesi No. 24 Kadri, Kartal Maltepesi Gülsuyu caddesi No. 21 Lâmia, İstanbul Kız Ortamektebi talebesinden 560 Muzaffer, Çağaloğlu Molla Fenari sokak No. 4 Melih, Çapa 31 inci mektep talebesinden 242 Muhittin, Adana posta kutusu 99 Bisan, İzmir Karşıyaka Şayeste sokak No. 41 Fikret, İstanbul Son Posta kulüp azasından 169 Nuriye Hanım ve Beyler.

Birer adet kart alacaklar:

Aksaray Cerrahpaşa caddesi No. 44 Bülent Şinasi, İstanbul 25 inci mektep talebesinden 233 Muzaffer, Afyon Beyçeşme karşısında halk terzihanesinde Salim, Eskişehir istasyon caddesi No. 131 Fethiye Hilmi, Kasımpaşa Tahtagaazi No. 4 Kâmil, Kadirga Şehsuvar caddesinde No. 58 Besim, İstanbul Divanyolu No. 96 Yusuf Ferhat, Fatih Darüşşafaka lisesi talebesinden 351 Celâl, Beyazıt Soganağa mahallesi No. 1 Süheyla Rıza, Ankara Yenigehir memurin evleri ve sokağı No. 9 Sahibe Can, Balıkesir Erkek Ortamektebi birinci sınıftan 46 Neşet, Çengelköy Talimhane sakak No. 30 Sermet, Merzifon Hacı Hulki zade Mustafa Bey oğlu Hulki, Üsküdar Ayazma mektep karşısı No. 7 Neriman Zühdi, Çorlu Kâzimiye mahallesinde No. 44 Vedat, Adana Belediye bahçesi karşısında M. Yılmaz, Burdur Memleket hastanesi müdürü Tevfik Bey oğlu Ahmet, İstanbul 45 inci mektep talebesinden 176 A Saim, Balıkesir 6 Eylül mektebi talebesinden 120 Hilâl, Ankara Erkek Ortamektebi talebesinden 285 Salih, Antalya Müddeiumumi kâtibi İsmail Bey oğlu Salâhattin, Mardin İkinci mntaka mühlakı Zeki Bey oğlu Memduh, İzmir Halil Rifatpaşa caddesi Hadibey sokak No. 9 M. Sabri, Antalya Hilâl mağazasında Mehmet Bey zade Necla, Tokat cümhuriyet mektebi ikinci sınıftan No. 155 Aygün, Ankara Sampaazarı arka sokak No. 5 Mücellâ, Samsun Mecidiye caddesinde inşaat evinde Ferit Salih, Beşiktaş Kılıcalı Döngel sokak No. 13 Hüseyin, Adana millî mensucat fabrikasında M. Hikmet, Çine avukat Mehmet Sadık Bey oğlu Sedat, İzmir Çamaltı memlehası müdürü kızı Melek, Adana kale kaptısında firinci Mustafa Ef. oğlu Hüseyin, Ankara Sampaazarı Arka sokak No. 5 Nazmiye, Adana posta kutusu No. 99 Refik Fazıl, Ankara Yenigehir memurin sokak No. 7 Dündar, Samsun Numan Bey zade kâtibi Hâmi Bey kızı Necla, Çanakkale Ortamektebi talebesinden 70 Rıza, Samsun Feşel zade oğlu Galip, Ankara san'atler mektebi ikinci sınıf talebesinden 73 Mehmet, Son Posta kulüp azasından 167 Saadet Asaf, Tekirdağ Ortamektebi talebesinden Abdurrahman, Ankara Orta Ticaret mektebi talebesinden 108 Ser-miha, Adana Selânik bankasında stajyer Hüseyin Vicedani, Akhisar Pamukhan Ali Hikmet, Niğantaşı baytar Ahmetefendi sokak No. 35 İbrahim, Adana istikamet eczanesi Talât Macit Bey ve Hanımlar.

Bulgaristanda

Sofyada
Balliefendi
Kasabası

Bulgaristanın hükümet merkezi olan Sofya şehri civarında Knıyacevo isminde 2000 nüfuslu ufak bir kasaba mevcuttur. Bulgaristan 1883 te prenslik olduktan sonra, Bulgar hükümeti, yeni hükümdar tayin olunan Prens Aleksandr dö Batemlerge hoş görünmek için "Balliefendi," kasabasının ismini değiştirerek, Knıyacevo ismini vermiştir.

El'an bugün ihtiyarlar Knıyacevoya, "Ballı Efendi," derler.

Bu kasabada Aya İlyya isminde bir kilise vardır. Kilisenin avlusunda Balliefendinin mezarı bugün bile durur.

Bulgaristan bizde iken Aya İlyya kilisesinin yerinde bir tekke varmış. Rus muharebesi zamanında, Türkler hicret ettikten sonra Bulgarlar tekkeyi, camiye, medreseyi yakmışlar, yerle yeksan etmişler. Nasılsa, bir tesadüf eseri olarak Balliefendinin kabri olduğu gibi kalmış.

Ballı efendi kabrinin şayanı dikkat bir efsanesi vardır. Bunu bilmiyen Bulgar hemen yok gibidir.

Efsane şudur:

Bir gün şeyh Efendi tekkenin karşısında bulunan kuru çeşmenin yalağına (çeşme el'an mevcuttur) oturmuş kahve içiyormuş. Merkebine iki fıçı yüklemiş olan bir köylü, hayvanına su vermek için çeşmeye gelmiş, fakat şeyhi orada görünce dönmek istemiş.

Bu sırada şeyh efendi ile köylü arasında şöyle bir muhavere geçmiştir:

— Ayol ne satıyorsun?
— Sirke satıyorum şeyhim!
— Sattığım sirke değil, baldır kuzum.
— Yok şeyhim, sirkedir, sirke.

— Aç musluğu da, anlarsın.
Oradan geçenler, şeyh ile köylünün konuşmasını duyunca merak etmişler, merkebin etrafını sarmışlar.

Köylü musluğu açmış, filhalka içinden bal aktığını hayretle görmüş. İşte o gündenberi şeyhin ismine "Balliefendi," demişler, ve kasaba da "Balliefendi," kasabası olmuş.

Knıyacevo kasabası (eski Balliefendi) Sofya civarında bir gezinti mahalli olmuştur. Bulgarlar Balliefendinin türbesini el'an sık sık ziyaret ederler ve sevap kazanmak için türbenin parmaklarına bez parçaları bağlarlar.

İzmirde

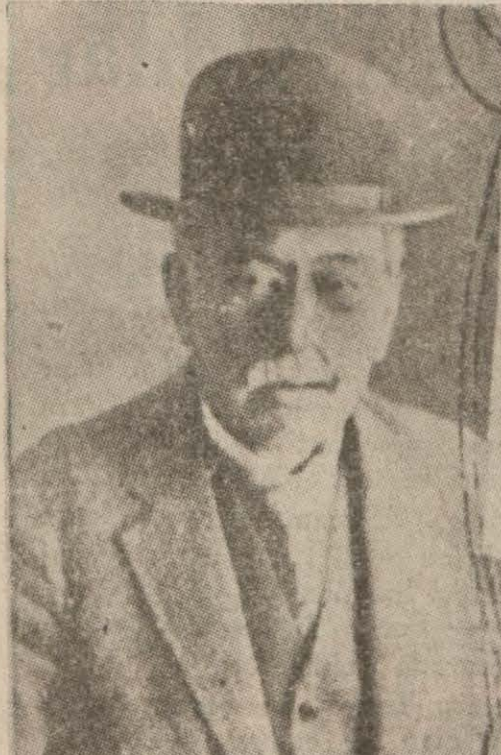
Bir Muhafaza Memuru
Muhakeme Ediliyor

İzmir (Hususi) — Değirmenderenin Gümüldülü köyünde Niğdeli Alâeddin Ef. yi kaçakçı zannile öldüren Muhafaza Memuru Mustafa Ef. nin muhakemesine Ağır Ceza Mahkemesinde başlanmıştır. Şahitlerin ifadesine müracaat için dava talik edilmiştir.

Kırkağaç Hapishanesi

Kırkağaç, (Hususi) — Kasabamızdaki hapishanenin dar ve havasız olduğu anlaşılmış, mahpuslarındaha sıhhi bir binaya nakledilmesine karar verilmiştir.

Ahmet Rasimsiz De Kaldık

Aziz Okuyucu; Evvelki Gece "Bir
Ömrü Edebî,, Nihayete Erdi

Merhum Ahmet Rasim Bey'nin eski resimlerle en son resimlerinden biri

Kaderin, acımak nedir ve gözyaşı neye derler, bilmiyen nasırlı pençesi, aramızdan birisini daha aldı.

Evvelki gece Heybeliada çamlarının üzerinden yükselen yarım ayın soluk ışıklarını son defa gördükten sonra gözlerini yuman Ahmet Rasim de artık eserlerinin o hayat ve hareket dolu varlığına, yazı yazmak ve millet öğretmekte yurulmak bilmiyen sebatına rağmen fanilerden ayrılmış, ebedilerin, bakilerin kafilesine katılmıştır.

Üstadın ölümü ile İstanbul şehri birdenbire kolu kanadı kesilivermiş, Türk gazeteleri birden boşalmış bir hale geldiler.

"Şiir ve edep," mensuplarının bahar bedialarına ve ufukları tezyin eden sehaplar üzerine eski divanlardan sızıp akmış mazmunlardan edebiyat yapmaya uğraştıkları çağlarda Ahmet Rasimin kudretli kalemi, o günün "kaba türkçe," dediği güzel dille muhitinde, başka gözlerin görmediği, başka kalemlerin çizemediği hususiyetleri bulmuş, ve bunları gazetelerin en çok yirmi dört saat yaşayan sütunlarında ileriki edebiyat tarihçilerine ölmez birer armağan olarak bırakmıştı.

Bugün, İstanbul artık kaybolmuş çehrelerini de, yaşayan tiplerini de onun daima genç ve daima kıvrak satırlarında bulabilirdiniz. Yanımızdan geçen iki büküm ihtiyar, ötede yürüyen orta yaşlı hanım, beride bir arkadaşın memuriyet hatıralarını nakleden müteakit, beri taraftaki sırık hamalı, iskelede:

— Hey sakallı, bileti vermeden geçmiyelim!

Diye seslenen biletle, tramvayda garip bir lâübalilikle sizden:

— Azizim, ver bakalım yirmi para!

Diye bilet ücretinin tamamını istiyen kondoktor, karanlık İstanbul gecelerin, Perapalasin balkonundan seyret dalarken doksan türlü hayallere kapılan frenk seyyah, öyle yemeğinden sonra idarehanedeki eski koltuğun üzerinde şekerleme yapan ve kendisine seslendiğiniz zaman bir tek:

— Hurr! hecesile size cevap veren şişman arkadaş, tramvayda, yahut tünel arabasında iki parmağı gizlice iç cebinizin düğmelerini açarak cüzdanınızı elektrik süra-

zılmış bir saz semaisini çıkarmıya uğraşan sazende delikanlı, boş fıçıları artık birer süs gibi duran ve müşterilerine tezgâhtan birer tek ısmarlamıya - buhran dolayısıyla - hâl ve vakti müsait olmadığı için Barbasi hayıflanana salâtin meyhanenin müdavimleri, eski şirket kaptanları, yeni otomobil şoförleri, tren arabalarıyla yarış eden gazete müvezzileri, Beyoğlunun yan sokaklarına sık girip çıkan düzgünü, alıkh, hatta rastıklı "fuhsu credit," yosmaları,

67 Yıllık Bir
Hayat

Merhum Ahmet Rasim Bey 1281 hicri ve 1865 milâdi tarihinde İstanbul'da Sarıgözel semtinde dünyaya gelmiş, tahsilini Darüşşafakada yaparak 1299 (1883) tarihinde mezun olmuştur.

Evvelki gece 67 yaşında olarak hayata gözlerini yuman üstat, bütün hayatını muharrirliğe ve müellifliğe hasretmiştir. Mektedir ilk çıktığı zaman telgrafhane fen kalemine devam eden Rasim Beye, annesi:

— Oğlum kalemi bırakma! Diye devlet kapısından ayrılmamayı tavsiye etmiş, fakat merhum telgrafhane kalemini değil, elindeki kalemi bırakmamıştır.

Rasim Bey, Ceridei Havadis, Malumat, Tercümanı Hakikat, Tasviri Efkâr, Sabah, İkdâm, Serveti Fünun, Yeni Gün, Vakit, Cümhuriyet gazetelerinde ve daha birçok mecmua ve gazetelerde yazı yazmış, fenni eserler, mektep kitapları, ciltlerce tarih telif etmiş, ve bunlardan başka (Eşkâli Zaman), (Fuhsu Atık), (Fuhsu Cedit), (Şehir Mektupları), (Bir Ömrü Edebî), (Kitabe Gam), (Hamamcı Üflet), (İki günahsız Sevdâ), (Muharrir, Şair, Edip), (İstibdatın Hâkîniyeti Milliyeye kadar) vesaire edebî eserler çıkarmıştır. Son zamanlarda bir kamus telifine uğraşıyordu.

Bundan evvelki ve bu intihap devresinde İstanbul meb'usu intihap edilmiştir.

Ahmet Rasimin ölümü Türk matbuatı, Türk edebiyatı ve irfanı için doldurulmaz bir boşluktur. Kendimizi taziye ederiz.

İslâm mahallelerinin ilerisinde kafesli evlerde zampara alan "Fuhsu Atık," in Cihan yandıkları, Benlileri, evlerini birer yasemin çardağı ayıran ve birbirlerini içten kaynayan bir aşkla seven toy ve günahsız sevdahlar, elinde bohçasile bir evden bir eve hem yazma, hem de name taşıyan yarı şalvarlı, yarı feraceli kadınlar, kara ve kuru suratlı hamamın soğukluğunda oturarak, kırk hamamına, gelin hamamına gelen tazelere hem hizmet, hem de hükmeden hamam anaları, nihayet Babalının sırtından binlerce lira çıkarmış olan sahipler ve peynir ekmekten ibaret öğle yemeğini çıkarmayan muhbirler ve musabihler, hulâsa her şey ve herkes onun makalelerinde, onun kitaplarında kendine bir köşe, bir yer bulmuştu.

Onun içindir ki Ahmet Rasimin fani yer yüzündeki yeri boşaldığı gece, her şeyin yüreği burkulmuş, herkesin gözlerinde acı iki damla yaş toplanmıştır.

Ahmet Rasimin hayatını salnamelerin, tercümeihal kitaplarının sayfalarını karıştırarak aramıza ihtiyaç duymayız. O hayata başladı demek kalemi eline aldı demektir, öldü demek te kalemi elinden bıraktı demektir.

Yarınki edebiyat tarihi, eğer Türkün bütün fikir hâdiselerini yanyana dizerek üstadın ölümünü kaydetmek isterse diyecek ki:

"Türkiyede Türk dilini Kurultayın toplanmasına beş gün kala, yazılarıyla öz Türk diline yarım asır can vermek isteyen Ahmet Rasim, ölmeden bitirmeğe uğraştığı Türkçe kamusun bitemiyen sayfalarından birisinin üstüne yorulmaz kalemini bıraktı."

Üstatla iki üç gün evvel son görüştüğüm zaman, tatlı bir fıkrâ anlatmıştı, gülmüştük ve gülmüştü.

Bir sene evvel bir dost nakletti:

— Ahmet Rasimle beraberdik, dedi, güzel bir gazel bulmuş, okuttu ve bir mısraı iki defa tekrarlattıktan sonra gözleri sulandı, artık ağaran kirpiklerinin üzerinden iki damla yaş yuvarlandı.

Rahmetli "Ağabeyimiz," den son iki hatıram bunlardır: Birisi gördüğüm gülüşü, birisi duyduğum ağlayışı. Evvelce gülen ve

Yunanistanda

Kooperatif
Faaliyeti
Artıyor

Atina, 20 (Hususi) — Yunanistandaki şehir kooperatifçiliği, henüz zirai kooperatifçilik kadar inkişaf etmemiştir. Maa-fah, bunların adedi gün geçtikçe çoğalmaktadır.

Şehir kooperatifleri:

"İstihlal ve mesai, ikametgâh, istihlak, levazimat, inşaat," kooperatifleri namı altında, beş kısma ayrılmaktadır.

1931 senesinde, Yunanistanda hali faaliyette bulunan kooperatiflerin adedi 1916 ya balığ olmakta idi. Bunlar, henüz birleşmemişlerdir.

Bu kooperatiflerin ekserisi Atina ve Pirede bulunmaktadır. İstihlak kooperatifi tesisi için son 3 sene zarfında, işçi ve memurlar arasında büyük bir alâka uyanmıştır.

Yunan Milli Bankası memurlarının istihlak kooperatifinin azalması 2,200 dır. Sermayesi ise: 6,500,00 drahmie balığ olmuştur. En mühim mesai kooperatifleri 6 adettir. Merkezleri Pirededir. Yaptıkları işler 100,000,000 drahmie tecavüz etmektedir.

Yaş Üzüm İhracatı

Girit Adasından ecnebi memleketlere yaş üzüm ihracatı tabii bir surette devam etmektedir. Şimdiye kadar Tiryesteye 3000000 kilo gönderilmiştir. Bunların bir kısmı Praga gönderilecektir. İhraç edilmeden evvel üzümler pek ciddi bir surette kontrol edilmektedir. Bu sayede, Yunan üzümlerinin ecnebi piyasalarında mümtaz bir mevki işgal edeceği Yunan ticaret âleminde muhakkak addedilmektedir.

Tayyare Seferleri

Hava Nakliyatı Yunan Anonim Şirketinin faaliyete başladığı 1 Temmuz 1931 tarihinden 1 Temmuz 1932 tarihine kadar, bu şirkete ait 4 tayyare, Atina, Selânik ve Atina - Yanya arasında 1000 seyahat icra etmişlerdir. Taşınan yolcu miktarı 6178 e balığ olmaktadır.

Aynı müddet esnasında, aynı tayyareciler 7.851 kilo sıkletinde posta valizleri ve 96.912 kilo sıkletinde emtia taşımışlardır.

Bir
Nahiye Müdürü
Mahkemede

İzmir, (Hususi) — Eski Foça'daki arazinin mübadillere tevzii işinde rüşvet aldığı iddia edilen eski Foça sabık Nahiye Müdürü Cevdet Bey, ağır cezaya verilmiştir.

şimdi ağlayan yalnız o değildir; bunca yıldır, onun eserlerini okuyarak gülen ve ferahlananlar, evvelki gecedeki ilk defa onun ismi ve hatırası üzerinde yaş döküyorlar.

Aziz okuyucu, evvelki gece "bir ömrü edebî," nihayete erdi ve yazıya hayat ve neşe vermeyi ondan meşkenen bugünkü gazeteci, şu yamrı yumru satırlarıyla ona "Kitabe Gam," yazmıya çabalyor. — Mehmet Nurettin

OTUZ SENE EVVEL, BİZİ İDARE EDENLER...

Osman Pş. yı Gizli Bir Çadıra Aldılar Ve Adamakılı Dövdüler

Zulüm Ve Şekavet Şiddetle Devam Ediyordu

Muharriret *

Her Hakkı Mahfuzdur

-136-

Bu maskaralık, bir defaya munhasır kalmadı. Pangaltı hâdisesinden takriben üç ay kadar sonra, bir gün Fehim Paşanın arabası, (Bonmarşe) nin önünde durdu. Fehim Paşa telaşla arabadan inerek Kongordiyanın kapısı önünde kayboldu. O anda bir gürültü koptu. Arabanın arkasına bir bomba?! Atılmış ve bunun şiddetli infilâkı o civardaki halkı dehşet içinde bırakmıştı. Oradaki dükkânların camları kırılmış; halk, kaçmaya başlamıştı. Sahneye derhal yine Fehim Paşa çıktı. Kemali celâdetle emirler vermiye, kaçanları tutturma çalışmıştı. Halbuki infilâk eden madde, bomba değil, içi av barutu ile doldurulmuş bir şeker kutusu idi.

Bu sahnenin mürettebi ise, Köçe oğlu Andon Bey ile düyunu umumiye müfettişlerinden Faik isminde bir adamdı. Her ikisi de Fehim Paşa çetesine dahildi. Fehimin hususî zabıtası birçok şüpheli eşhası derdest ederek vaziyeti işkâle çalışmakla beraber, resmî zabıta, bu meseleyi derhal kolayca keşfetmişti. Mevlânenin üstündeki apartımanda oturan Köçe oğlu Andonla Faik'in, bu kutuyu pencereden attıkları vazihan görülmüş ve hatta o oda da yapılan taharriyat esnasında, pencerenin önünde üç adet yanmış kibrit te bulunmuştu.

Mesele, derhal Abdülhamide arz edildi. Lâkin, bu defa hünkâr fena halde sinirlenmişti. Yine Fehim Pş. yı mabeyne istetti. Bu defa da taltif göreceğini zannederek mabeyne koşan Fehim, bilâkis ağırca bir tekdir karşısında kalarak müteessirane avdet etti. Abdülhamit, gürültülü şeylerden hiç hazetmezdi. Halbuki tekerür eden bu maskaraca hâdis, yalnız gürültü çıkarmakla kalmıyor, ecnebilere karşı hükümeti de gülünç bir vaziyete sokuyordu. Bu hâdiseleri ciddi ve hakiki telâkki eden ecnebilere, İstanbulda asayiş olmadığının bahsediyorlar; mürettep olduğunu öğrenenler ise, gerek Abdülhamidi ve gerek böyle şeylerle göz boyamak isteyenleri pek gülünç buluyorlardı. Buna binaen Fehim Paşaya saraydan sıkı bir tenbih verildi. Artık o da, (zati şahane-ye olan sadakat ve merbutiyetine binaen hünkârın düşmanları tarafından kuikaste maruz) kalmaktan sarfınazar etti.

*

Maamafih, zulüm ve şakavet devam ediyordu. Sarıyerde oturan bir zatin paralarını almak için

bütün aile efradını tazip eden Fehim Pş. avenesi, (Osman Pş.) denilen bir adamcağıza da feci bir oyun oynamışlardı.

(Sivas) ın (Hafik) kazası köylerinde doğan ve para kazanmak için İstanbul'a gelen Osman isminde bir adam, (Kazancılı)ğa haves etmiş, uzun müddet amele hayatı yaşadıkdan sonra hem biraz para biriktirmiş, hem de (Tersanei Âmire kazan müteahhidi) olmuştu. Meşhur Bahriye Nazırı Bozca adalı Hasan paşa, bu adamı pek sevdiği için mabeyne arzetmiş bir de (Mirimiran) lık almış, artık kazancı Osman, (Osman Paşa) unvanını kazanmıştı.

Osman Paşa birgün işini bitirmiş, yorgun argın Kasımpaşadaki evine dönmüş, çocukluğu ile yemeğini yemiş, yatmıştı... Adamcağız rahat rahat uyurken kapı çalınmış, resmî elbiseli bir polis Paşayı kapıya çağırmış:

— Kâğıthanedeki sarayda acele bir iş zuhûr etti. Mabeyinden gelen adam sizi orada bekliyor. Şimdi oraya gideceksiniz.

Demiş. (Mabeyin) kelimesi

RAMON NOVARRO
FRANSIZCA

konuşacak ve şarkı söyleyecektir

mevzubahs olduğu zaman akar sular durduğu için Osman Paşa hemen giyinmiş. Uşağının eline feneri vermiş, Kâğıthane yolunu tutmuş. Tamam, İmrahor kasrı civarına geldiği zaman, kendisini iki kişi karşılamış.

— Buraya buyurun Paşa.. Sizi burada bekliyorlar.

Demiş. Tenha bir yerde kurulmuş olan bir çadıra götürmüş... Paşa çadıra girer girmez etrafı derhal abluka edilmiş.

(Arkası var)

GLORYA

DON JOSE MOJICA'nın

SON AŞKIM

isimli büyük filmi muvaffakiyetle göstermektedir. Bu film herkese şunları söyletmektedir:

Kadın: Mağrur ve ateşli

Erkek: Kanı kaynayan bir delikanlı. Netice: Onları ayırabilmek için hiçbir mania mevcut değildir.

İlaveten: Sihirli Halı ile

İstanbul'dan Bağdat'a

Fox tarafından filme alınmış bir seyahat.

DiKKAT

Bu hafta münhasıran

ARTİSTİK Sinemasında

irae etmekte olduğu GEORGES ANDRE CUL'un romanından iktibasen vücuda getirilen Fransızca sözlü ve şarkılı

ATLANDIT

diyarında filmi görecekler, bu şaheserin büyük kıymetini bizzat takdir edeceklerdir.

Bugün: OPERA'da

OLGA TCHEKOVA ve HANS REHMANN

tarafından bir sureti fevkalâdede temsil edilen

Şikago'da Panik

Almanca sözlü ve şarkılı filmi mutlaka görünüz. Bankaları soyan, masumları öldüren ve hiç kimsenin yakalamıya cesaret edemediği kuvvetli ve zorlu Amerikalı haydut

AL CAPONE'u göreceksiniz.

Bugün göreceğiniz film

ALEMDAR SİNEMASINDA

Dünden itibaren iraesine bağlanan

SESSUE HAYAKAVA ve ANNA MAY WONG'un temsifi

EJDERİN KIZI

Muazzam ve muhteşemsesil ve sözlü filmidir. Bu filme İpekfilm stüdyosu tarafından Türkçe mükâlemeler ilâve edilmiştir.

Ayrıca: gülünçlü komik ve varyeto numaraları

Gündüz: 2, 4, 6, gece 9 1/2 da

HİMAYEİ ETFAL CEMİYETİ MENFAATİNE

TAKSİM STADYOMUNDA

Alaturka Pehlivan

Güreşleri

21, 22, 23 Eylül Çarşamba, Perşembe, Cuma günleri saat 3 te
Fakir çocuklara yardım ediniz.

Duhulhye 25, Mavki 50 ve 100 Kr.

Çok Eski Devirlerde İstanbul

Eski İstanbulda Yangınlar Nasıl İlân Edilirdi?

İlk Yangın Kulesi Eski Meşihat Binasının Yanında Yapılmıştı

Halil Maşuk Bey isminde bir kariimiz Beyazıt yangın kulesinin ne vakit ve ne için yapıldığını soruyor. Eskiden bu kulenin yerinde ne bulunduğunu ve burasının ne gibi istihaleler geçirdiğini de öğrenmek istiyor. Bu husustaki tetkiklerimizi yazıyoruz:

İstanbul, gerek Bizanslılar zamanında ve gerekse Türklere geçtikten sonra dünyada yangın felâketine en çok uğramış bir şehirdir. Hele Osmanlı padişahlarının garip fermanlarla kârgir bina yapılması menedildikten sonra yangın, İstanbulun bir kardeşi olmuştur.

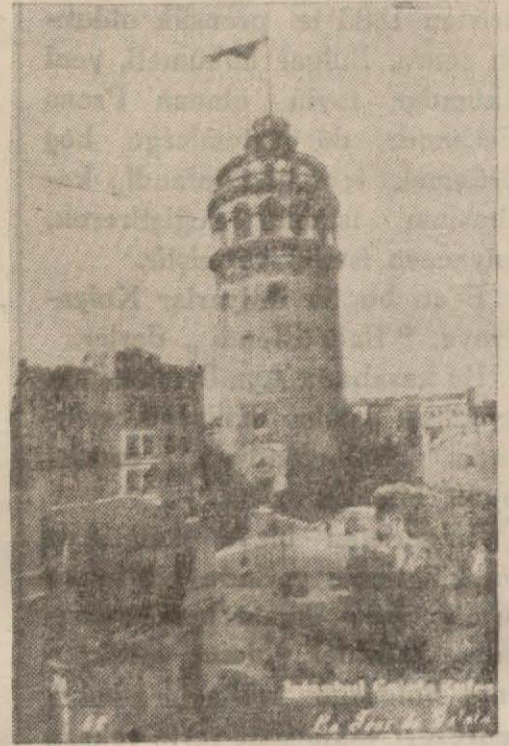
Bizanslılar zamanında İstanbulda yangının nasıl söndürüldüğü ve halka nasıl ilân edildiği pek bilinmiyor. Fetihden sonraki İstanbulun itfaiye teşkilâtı ve yangın kuleleri hakkında da kat'i bir şey bilinmiyor. Yalnız hükümet merkezi Bursada iken (Hasan Alp) isminde bir yangın memuru bulunduğunu ve payitaht Edirneye nakledildikten sonra uzun ağaçlar üzerinde yangın tarassut yerleri yapıldığını eski tarihler kaydediyor. İkinci Selim (980) tarihli bir fermanında "İstanbulda herkesin, evinin damına yetiyecek kadar birer merdiven yaptırmasını ve evlerinde ayrıca birer bal fıçısı bulundurarak içine su doldurmasını ve yangın çıkınca ev sahibi kaçmıyarak itfaiye memurları gelinceye kadar kovalarla yangını söndürmeye çalışması lâzımgeldiğini", söylemiştir. 1714 tarihinde İstanbulda Gerçek Davut isminde bir Fransız mühtedisi tulumbayı yapmaya kadar İstanbulda itfa malzemesi yalnız fıçı ve kovalarla basit kancalardan başka bir şey değildi. Tulumbalı itfaiye teşkilâtı İstanbulda (218) sene evvel yapılmıştır.

Galata Kulesi

Fatih İstanbulu zaptettikten sonra bir hâkimiyet ve zafer alâmeti olmak üzere Galata surlarının bir kısmını yıktığı zaman Galata kulesinin üst kısmından da (10) arşın kadar yıktırmıştı. Binaenaley Fatih zamanında burasının yangın kulesi olarak kullanıldığı pek tahmin edilemez. Fatihden sonra bu kule yangınların haber verilmesi için kullanıldığı muhakkaktır. Bu kule dört beş defa yandıktan sonra tekrar yaptırılması da burasının yangın tarassut merkezi itihaz edildiğini gösterir.

Kule en son yangını (1208) tarihinde geçirmiştir. O vakit üzerindeki tahta külâhı tamamen yanmış ve derhal tamir ettirilmiştir. Bu kulede cumadan maada hergün Mehterane nöbet çalar yangın görüldüğü zamanda da buradan davullarla halka ilân edilirdi.

Sonraları, şehir evvelce orman halinde bulunan Beyoğlu taraflarına doğru genişlemeye başlayınca davul sesi işitilmez olmuş, davul yerine muazzam kösler çalınmıştı. Yangını ilân için (saray) yakınındaki nöbethaneden de kös çalmırdı.

Galata Kulesi

Türklerin İlk Kulesi

Türklerin İstanbulda ilk yaptıkları yangın kulesi Ağakapısı ismi verilen Meşihat binasının ittisalında (Tahtaköşk) idi. İsyandan korkan padişahlar İstanbulda kârgir bina yaptırdıkları gibi ilk yangın köşkünün de tahtadan yaptırmışlardır.

Vak'anüvis İzzet Ef. bu köşkün yüksekliğini tasvir ederken: "Burası sanki gök yüzüne yapılmış bir anka yuvasına yahut ta semada uçan muazzam bir kuşa benzerdi. Bu öyle yüksek bir cihannüma idi ki üst katından, değil yer yüzündeki yangınlar, yıldızların tuttuğu bile buradan görülürdü", diyor. Bu köşk 1163 ve 1196 senelerinde tamamen yanmış ve yeniden yapılmıştır. Vilâyet Mektupçusu Osman Bey bu köşkten yangının bayraklar ile halka ilân edildiğini söylüyorsa da Osmanlılar büyük zafer ve felâketlerini daima davul ve köslerle ilân ettikleri için bu köşkten de yangının halka davul ve köslerle ilân edildiği muhakkaktır. Yalnız bu köşk her yandıkça yenisi yapılmıya kadar yangınlar Süleymaniye caminin (3) şerefeli minarelerinden halka bayraklarla ve geceleri de fenerle ilân edilirdi.

Osman Beyi yanıltan da bu minarelerde bayrak çekilme hâdisesidir. Halbuki mabetlerde davul ve kös çalmak ve bulundurmak dinen memnu olduğu gibi muazzam köslerin de minarelere çıkarılmasına esasen imkân yoktu. Eski yangın memurlarına bu köşke nispet edilerek (Köşklü) ismi verilirdi. Ağakapısındaki köşke alman memurlar muazzam kösleri kuvvetle çalabilmek için iriyarı (Alâiye) ve (Bozkır) lıardan seçilirdi.

(Arkasını yarın okuyacaksınız.)

Halı İhracatımız

Felemenk hükümeti halı ithalâtını kontenjana tâbi tutmuştur. Bu vaziyet şubat 933 tarihine kadar devam edecek ve her memleke 930 - 931 seneleri zarfında ithal ettikleri miktarın yüzde 75 i hıymetinde mal ithal edilecektir.

TİMURLENK

-93-

Muharriri : * *

Timur Çok Müteessirdi Ağlıyordu.

Hemen hemen duvarları tekmelemek, camları kırmak, kapıları parçalamak istiyordu, bir şeyler yapmaz ve yapamazsa içindeki fevranların kendisini yıkacağına zahip oluyordu. İşte bu buhran sırasında gözünün önüne tevkkül geldi.

Bu geliş, bu hayalî teressüm takat yıkan bir tecelli idi. Timur, o dakikaya kadar nikâhlısını bu derece güzel, bu merteye nefis ve bu ayarda cazibeli olduğu bilmiyordu. Gerçi şu hayal, onun pek iyi tanıdığı ve bütün hatlarını yüreğine naksetmiş olduğunu mahlûkun timsali idi. Lâkin iki kat daha güzelleşmiş görünüyordu. Bakışları, evvelkinden çok fazla parlaklaşmıştı, yüzüne bambaşka bir renk âdeta sarhoşluk veren bir renk gelmişti, endamı pek tatlı bir irtifa bürünmüştü. Hulâsa bakılmıya doyulmaz ve fakat bakılmıya da dayanılmaz bir bedia olup çıkmıştı.

Timur, kendi tatmin olunmuş ihtiraslarının alevile güzelliğini çoğalmış gördüğü nefis hayalin önünde uzun bir istiğrak saniyesi geçirdi, mihrap karşısında ruhi dalgınlıklara kapılan âbittler gibi her şeyi ve her şeyi unuttu, farkında olmaksızın ağlamaya başladı!

Ağlamaklı Bu, teheyyüç kabiliyetinin en temiz nişanesidir. Aczin ağlaması olduğu gibi kudretin de hıçırıkları ve gözyaşları vardır. Şu kadar ki aczin inlemesinde acındıran bir inilti, kudretin hıçırmasında ise gök gürültüsü sezilir. Ağlıyanın göz, yabıs bir kalbe açılan muzlim bir delikten başka bir şey değildir. Ağlamayı bilen gözlerde, duygulu yüreklerin dinmez dalgalarını aydınlatan bir ışık yazar!

Timur, bir cihangir olmak itibarile sertti. Tabiatın yaratmaktan ürktüğü faciaları, maksat uğrunda, halketmekten çekinmezdi. Ayakta durabilmek için yıkmak, yaşamak için öldürmek onun hükümet düsturu idi. Lâkin siyasetten uzak kaldığı vakit çok hassas bir adam olurdu. Yaralı yüreklerin acılarına kayıtsız kalamazdı. Nemli

gözlerin yanısına gözlerini kapayamazdı, kırık emelleri çiğneyip geçemezdi. O sebeplerdir ki kendi melâlini ve kendi talihsiz ümitlerini de gözyaşlarıyla yıkıyabiliyordu.

Sevip te sevilmeyen her insan gibi Timur da, hummalı bir iştiyak ile sevgilisinin hayalini temaşa ettikten sonra, riyasız gözyaşlarını o hayalin eteklerine döktükten sonra, yorgun yorgun, bir köşeye çekildi, kendine has olan büyük ruh kuvvetile kalbini susturarak dimağın vazife başına çağırıldı, İsfahan meselesini yeni baştan tahlile girişti. O, Tevekkülün elile yüreğine açılan yara ile Demirci Ali Koçapanın tahtına açmak istediği rahne arasında açık bir benzeyiş bulduğu için birini düşündüğü sırada öbürünü de düşünmekten geri kalamıyordu. Bu sebeple İsfahan hakkında tasavvur ettiği tedbirlere, Tevekkül için de bazı tedbirler karıştırıyordu.

Evet. Haber verilen isyanı, ne Cengizin, ne Helâgünün tehayyül edemediği bir şiddetle bastırırken öbür asiye, güzel Tevekkülü de başıboş bırakmayacaktı. Kudretini istihfaf eden Demirci Ali Koçapanın cüretini cezalandırdığı sırada yüreğini igneliyen öbür cüretkâra da bu incinen yürek sahibinin dağlar deviren, ihtilâller söndüren engin iktidarını gösterecekti.

İşte bu mülâhaza ile etraflı bir plân çizdi, tasavvurlarını neticelendirdikten sonra başağayı çağırıldı: — Duydun, değil mi - dedi - İsfahana seferim var.

— Davullar çalmıyor Ulu Hakan. Herkes iradeni duydu, kılıcını bile, savağını (ok mahfazası) doldurdu!

— Bütün türeler (prens demek) ve bütün Eceler (melikeler) bile bizimle gelecek. Hareme git, Ecelere haber ver. Hazırlansınlar, emrimi beklesinler!

Başına yer öpüp çıktı ve Timur, yine altın kaplı sedirine geçerek Şahnameyi eline aldı, dalgın dalgın sayfaları çevirmişe koyuldu. İlk gözüne çarpan şu mealdeki beyit idi: "O şehinşahın çadırındaki alem, ayın göğsüne değişiyor. Kapisındaki nöbetçinin mızrağı, yedi kat yerin dibindeki balığın başını deliyor.."

[1] Timur, gülümsedi, "ne hayal, ne hayal," diye mırıldandı. Aynı zamanda Tevekkülü düşündü. Şairin şu gülünç mübalâğasında mündemih hayalî sitvet, rabbanî bir mucize ile kendisine nasip olsa bile Moğol güzelinin yine inatçı kalacağını teemül ederek gamlı gamlı içini çekti, başka sayfaya geçti. Bu defa, yazı san'ati ve kelime oyunu itibarile cidden enfes olan şu kıta gözüne çarptı:

(Arkası var)

[1] İran edebiyatında mübalâğa için en yüksek misal olan bu beytin aslı şudur:

Firu şüb bemahî ve ber'şüd bemah,
Büni nize vü kubbel barigâh!

Alman Ordu Ve Donanması Manevraya Başladı

Bir Alman Gazetesi Diyor Ki: "Ordumuzu Görenler, Onun Muharebe İçin Hazır Olduğunu Anladılar.."

Alman ordusunun manevralarından iki intiba

Alman orduları, bir taraftan manevra yaparken, öbür tarafta da Alman donanması harp oyunları ile meşgul olmağa başladı. Alman donanmasına verilen vazife şudur: Hariçten gelecek düşmanı karşılamak, bunun için de Cenubi Norveç sahilleriyle Şelzvig Holştayn önlerinde düşmanla vuruşmak. Alman donanmasının bu hareketi 19 Eylülde şimal denizinde başladı, 21'e kadar devam etti ve hitam buldu.

Alman ordusunun hareketine gelince; bu hususta herhangi bir mülâhaza serdetmek lüzumsuzdur. Vaziyetin tasvirini yine bir Alman gazetesine bırakmak, gerek bu hareketin mahiyeti ve gerek Alman ordusunun karşısında Alman efkârı umumiyesinin düşünüşünü bu gazetenin ağzından dinlemek müraccaktır. Bu gazete Kölnşe Çaytungdur. Diyor ki:

"Mintakamızda hareket icra eden 6. Rayhver firkasının manevralarını baştan sonuna, kadar takip ettik ve gördük ki, bütün harp vasıtalarımız yenidir, fennidir ve asridir. Telsiz telgraf, telefon, işaret makineleri güvercin, polis köpekleri... velhasıl her türlü muhabere vasıtalarımız mevcuttur.

Fakat Versay Muahedesinin bize yüklediği birçok külfetlerden dolayı askerlerimizin vazifesi, yok yere ağırlıyor.

Meselâ yine bu muahede mucibince zırlı otomobillerimiz, geri hareket etmelerini temin edecek hususî vesaitten mahrumdurlar. Yani vapurlarda olduğu gibi bu otomobiller geri geri gidip tornistan yapamıyorlar. Dönmek ve yüzgeri avdet etmek için behemehal tam bir kavis çizmek mecburiyetindedirler. Bu da hem manevralarını, hem de hareketin süratini azaltıyor.

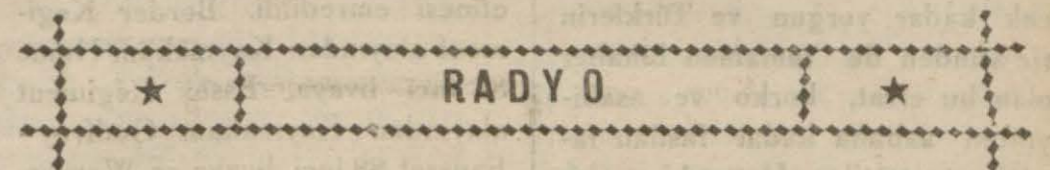
Manevrarlar Nasıl Olmuş?

Manevralar icra olunurken hava çok güzeldi. Bilhassa topçu endahtı ve muahedenin kullanılmaması menettiği tayyarelerin uçuşması için çok müsaitti. Halk, büyük bir alâka gösterek manevra sahasına kadar gelmişti. Manzara harptan evvelki gibi bir nevi millî bayram tesirini hâsil ediyordu. Birçok seyirciler, harpta kazandıkları madalyalarını da göğüslerine takmışlardı. Bu suretle herkes gözile gördü ki Rayhver ordusu bundan daha mükemmel bir surette idare edilemez ve hareket edemez. Askerimizin neler yapmaya kadir olduklarını anlayabilmek için onları, bizim gibi iş başında görmüş olmak lâzımdır. Diyebiliriz ki bu manzarayı gözlerle görenler, Alman ordusunun her an düşmanla çarpışmaya hazır bir vaziyette bulunduğunu derhal anlamışlardır.."

Serseri Prens Kimdir?

Geçenlerde Paris'te bir otelde metresi tarafından öldürülmüş olan ve bütün dünyaya kendini Burbon Prensi diye tanıtmış olan beynelmül serserinin Arnavutluk tahtına talip olduğu zamanlar çıkarılmış Arnavut millî kıyafetinde bir resmi. Bu garip serserinin maceralarını daha evvel yazmıştık.

23 Eylül Cuma

İstanbul — (1200 metre) 18 birinci kısım alaturka saz, Vedia Rıza ve Belkis hanımların iştirakleriyle 19,5 orkestra 21 alaturka saz, İnci, Eliza ve Cennet hanımlar tarafından 22 gramofon plâkları,

Bükreş — (394 metre) 20 stüdyoda komedi, 10,5 Kora ile kilise şarkıları 21 konferans, 21,15 konser.

Belgrat — (429 metre) 20,20 konferans, 21 Varşovadan naklen senfoni.

Roma — (441 metre) 20,15 gramofon plâkları, 21,45 senfoni, musahabe, muhtelif haberler.

Prağ — (488 metre) 20 Ostrava'dan nakil, 21,15 (R. J) konseri.

Viyana — (517 metre) 20,5 yüksek kilise musikisi, 21,30 musikili komedi.

Peşte — (550 metre) 21 küçük bir musahabeden sonra meşhur Fransız operalarından seçilmiş parçalar, 22,50 haber ve cazban.

Varşova — (1411 metre) 20,15 muhtelif, 20,35 radyo gazetesi, 23,50 dans havaları.

Berlin — (1635 metre) 20 baytarlık hakkında bir konferans, 20,20 dünyanın teşekkül şekli hakkında bir konferans, 21,30 neşe veren şarkılar.

24 Eylül Cumartesi

İstanbul — (1200 metre) 18 orkestra, 19,5 alaturka konser, 21 orkestra, 22 gramofon.

Bükreş — (394 metre) 20 kuvartet, 20,45 Romanya musikisi.

Belgrat — (429 metre) 20,30 gramofon, 20,40 Morano isimindeki opera.

Roma — (441 metre) 21,25 Samson operası.

Prağ — (488 metre) 21 Straus konseri, 22 neşe veren eserler.

Viyana — (517 metre) 20,35 Arien şarkıları, 21,05 son perde isiminde bir komedi.

Peşte — (metre 550) 20,30 Macar millî şarkıları, 22 Budapeşte konseri.

Varşova — (1411 metre) 20,35 muhtelif, 21 hafif eserler, 20,05 konser, 23,05 Şapen konseri.

Berlin — (1635 metre) 20 yeni başlıyanlar için İngilizçe ders, 20,25 konferans, 21 Hamburg ile Bremen'den naklen iki konser.

Mühim Bir Kaçakçılık

Düsseldorf 22 — Alman-Felemenk hududunda gümrük kolcuları ile kaçakçıları arasında bir vak'a olmuştur.

Felemenkten gelen kaçakçıları taşıyan zırlı bir otomobil kolcuların silâhlarının açtıkları ateşe rağmen, gümrük kordonunu aşmıştır.

Fakat kolcuların silâhından çıkan kurşunlarla delik

İbnissuudun Memleketi

Cidde, 22 — Hicaz ve Necit Kırallıkları bundan sonra Suudiye Kırallığı ismile anılacaktır.

değişik bir hale gelen lastiklerin patlaması yüzünden otomobil durması mecbur olmuştur. Şoför kaçmış, otomobil içindeki kaçakçılardan biri ağır surette yaralı olarak tevkiif edilmiştir. Tütün ve kahve müsadere edilmiştir.

SON POSTA

Yevmi, Siyasi, Havadis ve Halk gazetesi

İdare: İstanbul: Eski Zaptiye Çatalçeşme sokağı 25-1

Telefon: İstanbul - 20203

Posta kutusu: İstanbul - 741

Telgraf: İstanbul SONPOSTA

ABONE FİYATI

TÜRKİYE	ECNEBİ
1400 Kr. 1 Sene	2700 Kr.
750 " 6 Ay	1400 "
400 " 3 "	800 "
150 " 1 "	300 "

Gelen evrak geri verilmaz

İlanlardan mes'uliyet alınmaz cevap için mektuplara (6) kuruluşluk dul ilâvesi lâzımdır.

Adres değiştirilmesi (20) kuruluşur.

Gazetemizde çıkan resim ve yazıların bütün hakları mahfuz ve gazetemize aittir.

İngiltere Hükümeti tarafından Gazi Hz. ne hediye edilen eserin tercümesi

ÇANAKKALE

— 109 —

Yazan: Ceneral Oglander

Yorgun Fransız Kıtaatı Değiştirilecekti

26 Nisan akşamı Anzac ve W sahilleri büyük bir levazım ve erzak deposu manzarasını almıştı. Su mavnalarından doldurulan büyük demir su depolarının karaya ihracı su ihtiyacını oldukça tatmin etmekte idi. Maamafih düşmanın bombardımanı, sahildeki istimpotların azlığı, sahildeki kumun toz gibi inceliği, sahanın darlığı, iskele mahallerinin ve işçilerin azlığı, ümit edildiklerinden çok fazla müşkülât ihdas etmekte ve bütün gayretlere rağmen topların, cephanenin ve erzakın karaya ihracı pek yavaş gidiyordu. Evvelce, gayet ince hesap edilerek tanzim edilen programa göre 29 uncu fırkanın bütün efrat ve levazımının 60 saatte karaya çıkması deriş edilmişti. Halbuki ikinci günü karaya çıkarılan topların miktarı gayet azdı ve vekayin programda istilzam ettiği tadilat yüzünden, fırkanın gayrimuharip kıtaatının ihracı ancak on günde itmam edilebildi.

27 - 30 NISAN HAREKATI

27 Nisan Günü Helles İleri Harekati

29 uncu fırkanın merkez ve sol cenahında, 26 nisan gününün sükununu, yine sükunetle geçen bir gece takip etti. İleri hattın çıkarılan nöbetçi müfrezeleri bir mil ilerledikleri hâlde düşmana tesadüf etmediler. Sağ cenahta ise, bilhassa V sahilinden gelen yorgun efrat ve zabitan o kadar istirahat edemediler. Emniyet kolu çıkaramıyacak kadar yorgun ve Türklerin ric'atinden de tamamen bihaber olan bu efrat, korku ve asabi-yetten sabaha kadar fasılalı ateş ettiler. Hatta bir zabitan anlattığına göre, karanlık basmadan evvel, sonradan düşman zannetmemeleri için bütün efradına ilerdeki bir kabristandaki mezar taşları servileri saydırmış, fakat bir müddet sonra, karanlık basınca Türk takviye kıtaatının hücum etmek üzere ilerlemekte olduğunu işitince, bizzat zabitan kendisi o heyulaları kesif Türk kuvvetleri zannetmiş!

Fransız livasının ertesi gün ancak öğleye doğru hazır olacağını haber alan Jeneral Hunter-Weston, Ahibabaya doğru ileri hareketine devam etmek için o zamana kadar beklemeye karar verdi. Fakat 27 nisan sabahı, bu ileri hareketi bir müddet daha

tehir etmek zarureti hâsıl oldu, çünkü o zamana kadar henüz iki Fransız taburu ihraç edilebilmiş ve mütebakisinin de ancak öğleden sonra karaya çıkabilmesi tahmin edilmekte idi. Bu vaziyet karşısında Jeneral Hunter - Weston Ahibaba hücumunu 24 saat daha tehir etmeye ve o günü de merkez ile sağ cenahlarını ileri sürüp S sahilindeki kıtaat ile birleşmek ve böylece ertesi gün için iyi bir hareket noktası hazırlamakla geçirmeye karar verdi. Aynı zamanda sağ cenahtaki yorgun kıtaatın Fransız kıtaatı ile tebdilini de emretti.

Sabah saat (8) e doğru Fransız Metropolitan livasına kumanda eden Jeneral Vandenberg, Jeneral Hunter - Westonu Euryalus zirhlisinde ziyaret etti ve bir müddet sonra da Jeneral Marshall ile Kolonel Wolley - Dod, X ve W sahilindeki vaziyet hakkında malumat vermek ve o gün için talimat almak üzere gemiye geldiler.

Jeneral D'Amade, karargâhını karada tesis edinceye kadar Fransız taburlarının, 29 uncu fırkanın emrinde bulunmasına muvafakat etti ve Jeneral Hunter - Weston da emirlerin gönderilmesini ve malumatın alınmasını teshil etmek için 24 saat daha Euryalus zirhlisinde kalmaya karar verdi, bunun üzerine Jeneral Marshall muvakkaten fırkanın kumandasını deruhte edip Fenerin civarında bir kumanda mevki tesis etmesi emredildi. Border Kegimen alayından Kaymakam Hume 87 inci livaya, Essex Regiment alayından Kaymakam Godfrey - Fausset 88 inci livaya ve Worcestershire Regiment alayından Kaymakam Cayley de 86 inci livaya muvakkaten kumanda edeceklerdi.

Sabah saat 10 da fırka emri yevmisi ısdar edildi. Bu emre nazaran öğleden sonra saat 4 te, fırka ilerliyecek ve S sahilinin üstündeki yüksek araziden Gully Ravine deresinin ağzına uzanan hattı tutacaktı. Bu hareket, sol cenahta X sahil mihver ittihaz edilerek adeta bir sola çarh hareketi mahiyetinde olacaktı. Katedilecek mesafe, sağ cenah ve merkez efradı için takriben iki mil ve mihver noktasındakiler içinse yarım milden daha aşağı idi.

Sabahleyin, Türklerin müdahalesi olmadan hareket etmek kabildi ve bundan bilistifade dağınık küt'alar toplandı ve oldukça zayıf olmuş olan 86 inci liva ihtiyata alındı.

Gemiler, top ateşile (Kırte) ve (Ahibaba) sırtlarını taradılar. Fakat sahilten vaki olacak acele bir ihtiyaç karşısında topların menzilin sür'atla tebdil edebilmesi için ittihazi icap eden tedabir henüz ikmal edilmemişti. Hatta bir defasında kesif Türk kuvvetlerinin ilerlemek üzere sahanın bombardıman edilmesi için menzilin tesbiti tam bir buçuk saat sürmüştü.

(Arkası var)

Merdivenle Yeni- lebilen Bir Pasta

Bu da yine bir Amerikan İftisidir ve Şikagolu Mister Spinazzola'nın düğününde görülmüştür. Bu zat, aldığı kadının şerefine bir ziyafet vermiş, fakat öyle muazzam bir pasta yaptırmıştır ki bundan yemek isteyenler büyük bir merdivene tırmanmak mecburiyetinde kalmışlardır. Resimde Mister Spinazzola'yı merdiveni tutarken ve yeni karısının da pastadan bir parça keserken görüyorsunuz. Ne denir?

Gandi Neden Aç Duruyor?

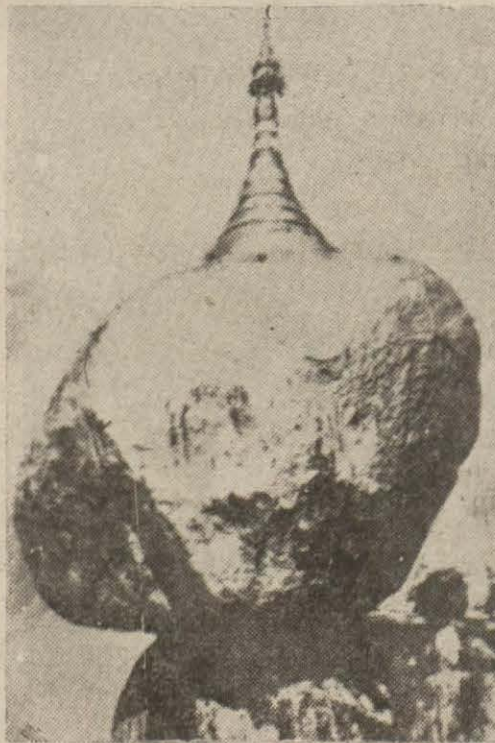
Bombay, 22 — Gandi, yalnız sıcak suda eritilmiş baldan başka bir şey yememek suretile greve başlamıştır. Gandi bir beyanname neşrederek açlık grevinin sebeplerini izah etmiştir:

Gandi, Hindistanın vicdanını canlandırıcaya ve İngiliz vicdanını uyandırıcaya kadar yaşayacağını söylemekte ve bütün memlekete şamil olacak büyük bir nümayiş yapılmasını istemektedir.

"Dokunulamazlar", la yapılan müzakerelerin bir itilâfla neticelenmesi muhtemeldir.

Gandinin arzusu üzerine Mecusilere ait iki mabet "dokunulamazlar", a açılmıştır.

Dünyanın En Sivri Mabedi

Sipsivri gördüğünüz tepe, Hindicininde bir Brahma mabedi ve bir dikili taşın tam tepesinde inşa olunmuştur. Bu taş ile dokunulduğu takdirde bile oynar. Fakat seneler var ki yerinden kıvıldamamış ve bu mabet, böylece rahipleri ile ve ziyaretçileriyle beraber senelerce payidar olmuştur. Buraya, dünyanın en sivri mabedi derler.

HİKÂYE

Bu Sütunda Hergün

Nâkili: Naci Sadullah

Garabet İptilâsı

Son senelerde bütün dünyada bir garabet meftunluğudur gidiyor. Kim gayritabiî bir şey yaparsa şöhreti kürenin beş kitâsını sarıyor.

Gazetelerde hergün okuyoruz: Ziyafetlerin en garipleri veriliyor, cinayetlerin en görülmemişleri işleniyor, izdivaçların en antikaları yapılıyor.

Gazetelede okudum: İngilterede bir "Erkeklerle ev işleri öğretme", mektebi açılmış. Demek ki erkeklerle kadınların hayatı içtimaiyedeki vaziyetlerini değiştirmeye doğru da bir hareket var. Bir delikanlı "Hanımteyze", den soruyor: "Hanımteyze, benim işim gücüm yok. Boş gezenin başkalfasıyım. Sevdiğim kız çalışıyor, kazanıyor. Bana da izdivaç teklif ediyor, ona varayım da yan gelip oturayım mı?", diyor.

Şu halde de erkeklerde bu harekete karşı bir meyil uyanmaya başlamış sayılabilir. Öyle ise tamamen, her hususta değişivermesi de garipliklerle dolu dünyada oluyacak garabet değildir. Öyle bir şey de oldu mu idi, Antikalıkların misli görülmemişlerine işte o zaman şahit olacağız demektir. Mesela nutuklar söylenmiş, heyetler toplanmış, kurdeleler merasimle kesilmiş de bir "zükür ev işleri mektebi", küşat olunmuş. Ben de orada talebeyim. Bir akşam elimde çantacığım tıpış da tıpış Evime dönüyorum. Peşime bir genç kadın musallat oluyor.

— Beyefendi, diyor, şeref teşerrüfünüzle mübahi olmakla bahtiyar olabilir miyim?

— Olamazsınız, diyorum namuslu namuslu yoluma devam ediyorum. Beriki mütemediyen laf atıyor. Nihayet kızıyor artık. Hiddetle geriye dönüyorum. Şöyle yukarıdan aşağı bir süzüyorum:

— Hanımefendi, diyorum, ben sizin bildiniz erkeklerden değilim., ... Evde annem nasihatlar ediyor:

— Oğlum, diyor sen kız evlâda benzemezsin. Sokağa çıkarken bir parça daha kapalı giyin artık. Sakın ha, yolda oluyaki bir kadınla konuşayım demiyessin. Mazallah adın çıkıverir; namusun iki paralık olur sonra...

.... Artık tramvaylarda şöyle ilânlar: Öndeki iki sıra erkek yolculara aittir. Oraya ancak ve ancak erkek yolcu olmadığı takdirde kadınlar oturabilir. Bir gün tramvaya biniyorum. Yer yok. Ayakta kalmışım. Aman, ne kalabalık yarabbi. Erkek ayakta bırakılır mı hiç. Hemen ön sıralardan bir genç güzel kadın derhal fırlıyor önümde bir reverans, yerini veriyor:

— Buyurun Beyefendi.

Hop, hemen şıp diye oturup rahat rahat yerleşiyorum. Şöyle de yarım ağızla bir teşekkür-cüğü esigemiyorum... Berber dükkânlarının önlerinde gıcır gıcır levhalarda ilânlar: "Eekeklerle mahsus hususî salonlarımız vardır., ... Artık darbu meseller, vecizeler değişiyor, zamana uyduruyor:

"Elin hamur ile kadın işine karışma", erkeğin aklı da saç gibi kısıdır. "Erkek gölge gibidir. Takip ettikçe kaçar, kaçtıktan takip eder..."

... Nihayet köleniz, pek fazla peşimde dolaşmış bir kadının vefa ve sadakatine inanyorum. Ona gönül veriyorum. Bir gün o yine bir laf atıyor mukabele ediyorum. Konuşuyoruz. Bir randevü veriyorum. O randevüde bana ilânî aşk cüretinde buluyor ve:

— Bekleyin diyor, şu askerliğimi bitireyim de evlenelim.

Ona inanamaz gibi görünüyorum. Çünkü vefa ve sadakat yeminleri etmesi hoşuma gidiyor:

— Sizlere inan olmaz diyorum. Siz her önünüze çıkan erkeğe aynı mânileri okusunuz. Her erkeğe "seni seviyorum!" dersiniz, Beni aldatıverirsiniz diye ödüm patlıyor. Bir türlü sözlerinizin doğruluğuna inanıp ta size varasım gelmiyor. Artık o harıl harıl yemin ediyor:

— Vallahi sevgilim, seni çıldırısıya seviyorum, ağzım kalbimden aldıklarımı söylüyorum.

Babası amcası dayısı toplanıp görücü geliyorlar. Kırta kırta birer kahve veriyorum. Babam artık kanter içinde harıl harıl malını methediyor:

— Ev işleri mektebini birincilikle bitirdi. Oğlumun fasulya piyazı, patlıcan dolması, imam bayıldı, hamur işleri meşhurdur. Ütü, temizlik süpürge hepsi hepsi kompedir. Tam bir "Ev beyi", dir.

Ve evleniyorum. Darıldık mı idi ağlayıveriyorum. Bizimki yalvarıyor:

— Sil gözlerinin yaşını, harap oluyorum. Her ağlayışında bir şişe âlâ "Üzüm oğlu", rakısına barışıyoruz onunla... Bazan evi kadın hırsızlar sardı da bizimki korktum idi.

— Ayıp diyorum ona haydi.. kadın olacaksın birde...

— Bekleyin diyor, şu askerliğimi bitireyim de evlenelim.

Ona inanamaz gibi görünüyorum. Çünkü vefa ve sadakat yeminleri etmesi hoşuma gidiyor:

— Sizlere inan olmaz diyorum. Siz her önünüze çıkan erkeğe aynı mânileri okusunuz. Her erkeğe "seni seviyorum!" dersiniz, Beni aldatıverirsiniz diye ödüm patlıyor. Bir türlü sözlerinizin doğruluğuna inanıp ta size varasım gelmiyor. Artık o harıl harıl yemin ediyor:

— Vallahi sevgilim, seni çıldırısıya seviyorum, ağzım kalbimden aldıklarımı söylüyorum.

Babası amcası dayısı toplanıp görücü geliyorlar. Kırta kırta birer kahve veriyorum. Babam artık kanter içinde harıl harıl malını methediyor:

— Ev işleri mektebini birincilikle bitirdi. Oğlumun fasulya piyazı, patlıcan dolması, imam bayıldı, hamur işleri meşhurdur. Ütü, temizlik süpürge hepsi hepsi kompedir. Tam bir "Ev beyi", dir.

Ve evleniyorum. Darıldık mı idi ağlayıveriyorum. Bizimki yalvarıyor:

— Sil gözlerinin yaşını, harap oluyorum. Her ağlayışında bir şişe âlâ "Üzüm oğlu", rakısına barışıyoruz onunla... Bazan evi kadın hırsızlar sardı da bizimki korktum idi.

— Ayıp diyorum ona haydi.. kadın olacaksın birde...

Mesela birisi dünya güzellik kıralı oluveriyor. Fındıklıdaki pardon Fıstıklıdaki apartman dolup dolup boşalıyor, birçok genç güzel kadın gazateciler hergün etrafını alıyorlar birisi soruyor:

— Aman Kırıl Hz. sizin dişinizde bir ben var. Öteki atılıyor:

— Ay Efendim, sağ elinizin baş parmağının iç tarafında bir ufak çizik var geçmiş olsun nedir, ne oldu, neden oldu, nasıl oldu?.. Kırıl;

— Pariste iken diyor, teşyi merasiminin kalabalığında telâşla çizildi idi.

— Aman annem sizin saçlarınızdan dört tane beyaz tel var. Artık ne rakısını sevdiğini, ne cigarası içtiğini, bir oturuşta ne kadar içtiğini, kedilerini, köpeklerini, dadısını bacısını, lalasının dayı zadesini, yedi sinsilesini aylarca gazeteler yazıyor..

... Ay aklıma daha öyle şeyler geliyor ki, sinirlerim bozuyor, katlıyorum artık gülmekten..

Nasraddin Hoca'nın meşhur bir hikâyesi vardır. Bir gün evinin kapısına bir alacaklısı gelmiş. Karısı pencereden başını uzatmış bakmış ki alacaklı.

— Ha demiş sen misin... Ve sonra Hoca öğretmiş o söylemiş:

— Kocam demiş, kervanların geçeceği yollara diken ekti. O dikenler büyüyecek, Yük kervanları oralardan geçerken dikenlere yünler takılacak. Kocam gidip onları toplayıp getirecek. Ben büküp eğireceğim, sonra getirecek te senin paramı vereceğiz. Sen hiç meraklanma..

Beriki meraklanmamış amma dayanmamış gülmüş. O zaman Hoca pencereden başını uzatmış:

— Ya demiş, peşin parayı duydum da nasıl gülersin..

... Ben de gülerken içeriye karım girmişti:

— Kendi kendine ne gülüyorsun dedi, yoksa Mazhar Osman Beyi göreceğin mi geldi?

— Hiç dedim, peşin parayı duydum da...

Fotoğraf Tahli Kuponu

Tabiatınızı öğrenmek istiyorsanız fotoğrafınızı 5 adet kupon ile birlikte gönderiniz. Fotoğrafınız sıraya tabidir ve iade edilmez.

İsim, meslek veya san'at?	
Bulunduğu memleket	
Fotoğrafın intişar edecek mi?	

Fotoğrafın kışığı 30 kuruşluk Plümin kabiliinde gönderilebilir.

Bir Hırsızın Başından Geçen Vak'alar:

Parasız Milyoner!

Muharrir:
Arnold Galopen
-37-

Yeni Bir İş Çıktı: Bir Kız, Bir Erkek, İki Kardeş Annelerinin Bir Dolandırıcı İle Evlenmesi İhtimalinden Korkuyorlardı

Fakat istintak hâkimi bir vekili, bir kaymakamı bulunduğunu Amerikalıya anlatmıyacağı için yeni bir hâdise çıkacak değildir. Bittabi Rikokovski hakkında yapılan takibat duracak, o da, metresi de parasını bulduğu için Amerikalı da, nihayet işin içinden sıyrıldığımız için biz de memnun olacağız!

— Doğru! Fakat bu Rikokovski seni tanıdığını iddia etmiştir. Hakkında takibat durduğu zaman ortaya çıkar ve iddiasında ısrar eder, hulâsa intikam almıya çalışırsa.. ne olacak?

— Bu takdirde herifle muvacehe edileceğiz, demektir. Bunun neticesi, hiç merak etme, benim lehime çıkacaktır. Fakat vakit geçiyor!

Edith ile birlikte sokağa çıktık; istasyona kadar ona refakat ettikten sonra doğruca otele döndüm. Soyunarak yatağıma uzandım. Derhal uyumuşum. Aradan kaç saat geçti, bilmiyorum, beni uyukudan Edit'in sesi uyandırdı; aynanın önünde şapkasını çıkarıyor ve:

— Bu iş te bitti, diyordul

Aradan iki gün geçti. Bu müddet zarfında ihtiyata riayet ederek odadan dışarıya çıkmadık: — Ne olur ne olmaz? diyorduk.

Fakat üçüncü gün otelin hesabını keserek apartmanımıza döndük.

Kokskomb aldığı emre sadık kalarak vazifesi başında bekliyorduk. Fakat derhal anladım ki gayubetimden geniş miyasta istifade ederek bir hayli içmişti, ihtimal aldığı parayı da bitirmiştil

Edith ile odamıza girdik, masanın üzerinde bir yığın mektup vardı, zarflarını gözden geçirdim. İçlerinden bir tanesi müstantikten geliyordu. Tercihen açarak baktım:

— Ayın 16 ncı günü beni Versay istintak dairesinde hazır bulunmaya davet ediyordu. Lisansı evvelkiler gibi nazikâne değil, amirane idi.

Gözüm takvime ilişti, ayın 14 üneydik, demek önümde daha iki günlük vakit vardı. İstintak hâkiminin davetiyesini bırakarak diğer mektuplara geçtim, içlerinde verilen işlerin neticesinden şikâyetler, memnuniyetler, teşekkürler ve bir sürü de yeni teklifler vardı. Bu arada gözüm Kontesin yazısı ilişti. Zarfı hemen açarak okudum. Mühim bir şey yoktu. Sadece vasiyetnameyi notere tevdi ettiğini bildirmekle iktifa ediyordu.

Bu sırada başka bir mektup nazarı dikkatimi celbetti. İçinde aynen şu satırlar vardı:

"Efendim!

Bugün kırk beş yaşına varan annemiz evlenmek arzusuna düştü. Varacağı adam kızkardeşimin ve benim fikrimize göre alelade bir serseriden ibarettir. Eğer bu serseri hakkında malûmat alarak bizi tenvir etmeyi kabul ederseniz lütfen Singer sokağı postahanesinden alınmak üzere S. C. adresine yazınız!

Mektubu Edith'e göstererek: — İşte bir iş daha! dedim! Okuduktan sonra:

— Evet! dedi, sana birkaç bin frank kazandırması ihtimali vardır!

— Görüyorsun ya, bu yazıhaneyi bırakmak bizim için büyük bir hata teşkil edecektir.

— Evet amma, Kontun iki milyon frangını aldığın zaman ümit ederim ki, daha iyi bir binaya nakledebiliriz?

— Evet, onu peşinden vadettim: Meselâ Şanzelizede mükellef bir daireye yerleşebiliriz, İngiliz polis hafiyesi Con Reed şeklinde yeniden ilânlar yapabiliriz. Ve emin ol kısa bir zaman içinde Parise işi bütün ecnebi-leri kendimize müşteri yapabiliriz, rakiplerimizi kolaylıkla mağlûp edebiliriz!

— Evet, bütün bunlar mümkündür, fakat rakiplerden bahsederken hatırıma geldi, kendine fazla düşman yapmaktan çekinmelisin! Malûm ya, kârlarına

kesat gelecek olursa hakkında tahkikat yapabilirler hakiki hüviyetini anlayabilirler ve müşterilerine kim olduğunu söyleyebilirler!

— E.. Ne çıkar? Hakikati öğrendikleri zaman müşterilerin benden yüz çevireceklerini mi zannediyorsun? Bilâkis "meşhur hırsız Edgar Pip mutlaka çok mükemmel bir polis hafiyesi olmuştur", düşünenler şeklinde bulunacaktır, hem de pek çok..

— Belki bu da doğrudur! Maamafih kabul edersin ki, bu meslek sana rahat ve huzur veren bir meslek değildir. İşin iyisi birkaç tane daha kârlı iş yaparak bu âlemden çekilip gitmektir.

— Bu da bir düşüncedir. Maamafih istersen bu bahsı bırakalım da biraz sokağa çıkalım. Fakat dur, az kaldı unuttuğum. Şu (S. C.) adresine cevap vermek lâzım!

(Arkası var)

İstanbul Yüksek İktisat

Ve Ticaret Mektebi Müdürlüğünden:

1 — Kayıt ve kabul muamelesi 1 eylül 932 de başlayacak ve 25 eylül akşamına kadar devam edecektir.

2 — Kayıt için cumartesi, pazartesi, perşembe günleri sabahları saat ondan akşamları saat on yediye kadar mektep müdürlüğüne müracaat olunacaktır.

3 — Mektebin (Yüksek İktisat ve Ticaret kısmına)

A — Bakalorya imtihanlarına tâbi tam devreli lise mezunlarıyla bu derecede olduğu hükümetçe musaddak ve bakaloryaya tâbi ecnebi liselerinden şahadetnameleri olanlar.

B — Darülfünun fakültelerinden ve yüksek mekteplerden mezun olanlar ile bu mekteplerden naklen gelecek olanlar. Naklen geleceklerin evvelce girdikleri mekteplere her halde lise mezunu olarak kaydedilmiş olmaları şarttır.

D — Bu kısma muadil ecnebi yüksek ticaret mektepleri mezunlarıyla müdavimlerinden mukabil devrelere naklen alınacakların Türkçeden imtihan vermeleri meşruttur.

4 — Mektebin (Ticaret Lisesi kısmına) bakaloryaya tâbi orta mektep mezunları alınacaktır. Bu kısma gireceklerin yaşları on beşten aşağı ve yirmi birden yukarı olmayacaktır.

5 — Mektebin (Küçük Ticaret Kısmına) ilk mektepler mezunlarıyla orta mekteplerin birinci, ikinci, üçüncü sınıflarından tasdikname ile gelecek olanlar. Bunların yaşları da on üçten aşağı ve on sekizden yukarı olmayacaktır.

6 — Mektep neharî ve meccanî olup tedris öğleye kadardır.

7 — Kayıt ve kabul için aşağıdaki vesaikin müdüriyete hitaben yazılacak bir istidanâmeye rapti icap eder.

Vesaiik: 1 - Mektep şahadetname veya tasdiknamesi. 2 - Sıhhat ve aşı raporları. 3 - Hükümetçe musaddak hüsnühal varakası. 4 - Hüviyet cüzdanı. 5 - Üç küt'a fotoğraf.

İstanbul Belediyesi İlanları

İstanbul Belediyesinden: Otomobil, kamyon ve binek arabalarından maada vesaiti nakliyenin saat sekizden on bire, ve on birden yirmiyeye kadar Galata köprüsünden geçmeleri memnurdur. Bu saatler haricinde geçecek vesaiti nakliye de diğer vesaiti nakliyenin mürur ve uburuna mâni olmamalarını teminen takip ettikleri istikametini köprüünün yaya kaldırımlarına tamamen mûmas olan kısmından geçmeleri mecburidir.

Kadıköy Sakızağacında Şair Nef'i sokağında inşa edilecek mektep binası kapalı zarfla münakasaya konulmuştur. Talip olanlar şartname almak ve keşif evrakını görmek üzere hergün Levazım Müdürlüğüne ve münakasaya girmek için de teklif edecekleri bedelin yüzde yedi buçuğu nisbetinde teminat makbuz veya mektubu ile teklif mektuplarını 26-9-932 pazartesi günü saat on beşe kadar Daimi Encümene vermelidirler

İstanbul Belediyesinden: Hacı Osman Bayırı şosesinin tamiri ikmal edilinceye kadar boş ve dolu otobüslerin bu şosede seyrüseferleri men'edilmiştir.

Resminizi Bize Gönderiniz,
Size Tabiatınızı Söyliyelim...

27 M. Haşim B.: Müteşebbis ve

sokulğandır. Sadeliği ve sessizliği sevmeyen, hep bir arade eğlenmekten, kalabalık yerlerden hazzeder. Alaycıdır, rüfekasına muziplik yapar. Münakaşa ve mücadelede çekinmez, menfaatlerinden kolaylıkla feragat edemez.

28 M. Cevdet B.: Olduğu gibi gö-

rünür ve uysaldır. Usul ve merasim kuyudatına riayetten çabuk sıkılır, dilediği gibi serbest bulunmak ister. Menfaatlerine fazla hâris değildir.

Bazan işin oluruna tâbi olur. Kanaatkârlığa temayül eder.

Türkiye, Dünyanın En Büyük İnkılâbını Yapmıştır

(Baş tarafı 1 inci sayfada)

kisi gibi çok fena gitmiyor. Bununla beraber mektepler üzerindeki fena tesiri henüz zail olmamıştır ve ne zaman zail olacağı da belli değildir. Malûmdur ki bu gibi hâdiseler birbirine bağlı olduğu için evvelâ işlerin tam manasile düzelmesi ve vergilerin hafiflemesi lâzımdır. Şunu da ilâve edeyim ki, Amerika şimdiye kadar böyle devamlı ve şiddetli bir buhran görmemiştir. Öyle

bir buhran ki insanların psikolojisi üzerine tesir etmiştir. Dünyanın eski halini alması için çok zaman geçmesi lâzımdır..

Mister Moro buradaki Amerikan mekteplerinin vaziyetinden de bahsederek demiştir ki:

"— Buradaki Amerikan mekteplerinde tasfiye yapılmıyacak, yalnız kontratları biten muallimlerin yerlerine yenileri alınmıyacaktır.."

Hanımteyzenin Açık Mektubu

(Baş tarafı 1 inci sayfada)

tibelik yapıyor. Orada buna bir genç musallat oluyor. Güya evlenmeye talip oluyor. Fakat kızın nüfustaki yaşı küçüktür. Şimdilik beraber yaşama, yaş gelince evlenmeye karar veriyorlar. Kız işini bırakıyor. Annesi İstanbulda kaldığı için kazandı-ğundan biriktirdiğini de ona gönderiyor. Bir müddet beraber yaşıyorlar. Derken oğlanın annesi geliyor. "Ben sana zengin kızı alırım şu otel kâtibesini bırak." diyor. Oğlan da annesinin sözüne kapılıyor, Kızı bıraktığı gibi çekilip gidiyor.

"Şimdi kadın sekiz aylık gebedir. Er geç doğurmak üzeredir. Cebinde, bu mektubu yazdığı zaman, 25 kuruş vardır. Annesine gidemiyor, annesini getirte-

miyor. Nasıl doğuracak, nerede doğuracak, nasıl yaşayacak? Bana bunu soruyor.

Muhterem kariim, sen cevap ver, bu kadın ne yapsın?

Başka memleketlerde bu kadını elinden tutan, onu sefalet, felâkete ve rezaletle düşmekten kurtaran birtakım yardımçı cemiyetler vardır. Bizde bu işi henüz esaslı bir vazife edinen bir müessesese yok ki, oraya müracaatını tavsiye edebilelim.

Fakat ne olacak, bu kadın sokakta mı kalacak, şokak köşelerinde mi doğuracak?

Bu kadının adresi bizde mahfuzdur. Sıhhiye Vekâleti, Hilâli-Ahmer Cemiyeti, Himaye-i Etfal müessesesi bu kadının yardımına yetişemez mi? — Hanımteyze

Eskişehir Birinci İcra Memurluğundan:

Eskişehir Osmanlı Bankasına 1520 lira borçlu tüccardan Pazarbaşı zade Hacı Nebi ağasının borcundan dolayı Hanlarönü mevkiinde iki yüz arşın arsa üzerinde mabni sağ tarafı yol, sol tarafı Hüseyin usta, karşısı Hacı Kadir, arkası yol ile mahdut zemini bodrum orta katta bir oda ve bir sofa üst katta iki oda ve bir sofayı havi elektrikle mücehhez ahşap ve iki bin lira kıymetli muhammeneli bir bap hanenin peşin para ile satılmasına karar verilmiş olmakla saat on beşten on yediye kadar devam etmek üzere ilk arttırmanın 17 Teşrinievvel 932 tarihine müsadif pazartesi günü yapılacağı ve bu hanenin faiz ve masraflarından dolayı bir diyeceği olanların ilân tarihinden itibaren yirmi gün zarfında daireye müracaat eylemeleri ve bu bapta şartnamenin hergün İcra dairesinde istiyenlere gösterilmekte olduğu talip olanların %7,5 teminat akçesile arttırma gündü İcra dairesinde bulunmaları ilân olunur.

İstanbul 3 üncü İcra memur-

ğundan: Satılmasına karar verilen ve bir kasa yazı makinesi, maruken koltuk ve kanepa 28/9/932 Çarşamba günü saat 11 de Ömer Abit hanında mezkûr hanın zemin kat meydanında birinci açık arttırma suretile bilmüza-yede satılacağından talip olanların müracaat etmeleri ilân olunur.

Haliç Orman idaresinde

mahfuz 1776 okka mahlebin şimdiye kadar vukubulan 200 lirayı müteceviz masarifi de müşterisine ait olmak şartile beher okkasına on üç kuruş esas bedal takdir edilerek 28-9-932 çarşamba günü ihale edilerek üzere müzayedeye çıkarılmıştır. İzahat almak ve görmek isteyenlerin Haliç Orman idaresine ve yevmü ihalede saat iki buçukta % 7:5 pey akçelerile İstanbul Orman Müriyetine müracaat eylemeleri ilân olunur.

İstanbul Asliye Mahkemesi

3 üncü Hukuk dairesinden:

Hüsnüye Hanımın kocası İsmiitte Çayırköy civarında değirmenci Bosnalı Osman Efendi aleyhine hanel zevceyi terk sebebi ile ikame eylediği boşanma davası üzerine mahkemeden sadır olan ve mumaleyle bir ay zarfında hanel zevceye avdeti lüzumunun ihtiarına mütedaif bulunan 22/9/932 tarih ve 844 No. 11 ilânın hâlen ikâmetgâhi meğhul bulunan mumaleyle ilânen tebliği tenzip edilmiş olduğundan tebliğ makamına kaım olmak üzere mezkûr ilânın bir suretinin mahkeme divanhanesine talik edilmiş olduğu mumaleyleh Osman Efendiye ilânen tebliğ olunur.

İlkmektep Muallimlerine KIRAAT DERSLERİ

Beş kısmı da tamamen dört renkolan, memleketimizde ilk defa basılan mektep kitabı

İsmail Hikmet Beyin şimdiye kadar bir eşi görülmemiş derecede mükemmel, hayat bilgisine uygun, yanlışsız, son derece nefis, cazip bu eseri Türkiyenin her tarafında büyük bir muvaffakiyet kazandı.

Bu eseri görmeden mekteplerinize kitap intihap etmeyiniz. Talebesini seven ve mahrumiyetini istemiyen bütün kıymetli muallimler, bu eseri almakta, fevkalâdeliğini tasdik ve tebrik etmektedirler

Kıraat dersleri, Avrupa kitaplarında ender görülen bir nefasete maliktir. Her taraftan tebrikler alınmaktadır. Beş kısmı tamamen neşrolundu.

Sühulet Kütüphanesi tarafından çıkarılmıştır.

Umum Kırtasiyecilere
ve mektep kooperatiflerine
TÜRK MAARİF CEMİYETİNİN
MÜREKKEP, ZAMK VE KOLALARI

PERÇİN Mürekkep fabrikası acentalığında satılmaktadır.
İstanbul: Yeni Postahane arkasında DİLSİZZADE hanı No. 2

Telefon: 24118

Türk Maarif Cemiyeti Menfaatine
Büyük Eşya Piyangosu
İkramiye miktarı: 9000 LİRA

Keşide tarihi 12 ikinci Teşrin 932 - Biletin fiati BİR liradır. Biletleri bayilerden ve Tayyare piyangosu gişelerinden arayınız. Memurlar buldukları daire ve şirketlerden de tedarik edebilir. İstanbul da tevzi mahalli: Cağaloğlunda Halkevinde Türk Maarif Cemiyetidir.

Norveçya'nın Halis Morina Balıkyacağının Baş Mahsulü H A S A N
Ecza Deposu

MAZON MEYVA TUZU

KOLAY BİR HAZİM TEMİN EDER.

Mide ve Barsakları ağrı vermeden temizler.
BASURU kökünden keser.

taamı lâtif ve zevkle içilebilir bir gazoz suyu verir.

"MAZON TUZU,, ndan memnun kalmıyanlara Bahçe-
kapıda İş Bankası arkasında MAZON BOTTON
ecza deposundan bedeli iade edilir. MAZON ismine
dikkat ediniz. Büyük şişesi 100 kuruş.

PETROL

- NİZAM -

SAÇ DÖKÜLMESİ VE KEPEKLERİN
en müessir ilâcudur. Saçları uzatır,
kuvvetlendirir.

Ecza ve parfümeri mağazalarından arayınız.

İstanbul Evkaf Müdüriyeti İlânları

1 — Galata, Kemankeş Kara Mustafa paşa, Çömlekçi S. 10 No. dükkân	Müddeti icar sene	934 Mayıs gagesine kadar
2 — Eyüp, Fethiçelebi, Otakçılar 17 No. dükkân		933 Mayıs gagesine kadar

Balâda muharrer emlak 19 Eylül 932 tarihinden 18 T. evvel 932 tarihine kadar müddetle bir ay zarfında pazarlıkla kiraya verileceğinden talip olanların Çemberlitaşta Evkaf Müdüriyetinde Akarat kalemine müracaatları.

Kız ve erkek — Leyli ve Nehari

İstiklâl Lisesi

İLK, ORTA VE LİSE KISIMLARINI HAVIDİR.
Bütün sınıfları mevcuttur.
KAYIT MUAMELESİNE DEVAM
OLUNMAKTADIR.

Hergün saat 10 dan 18 e kadar müracaat olunabilir.
ŞEHADEBAŞI POLİS MERKEZİ ARKASINDA
Telefon: 22534

Yüz binlerce lira sarf ile
SARAYBURNU PARKINDA

vücade getirilen İstanbulun yegâne gazinosunun bugün son günüdür.
Müessese saz heyetine kıymetli artistimiz

HİKMET RIZA H. ile BERELİ KIZIN

iştirakini temin etmiştir.

Leyli ve Nehari

Kız Feyziati Lisesi Erkek

Boğaziçi - Arnavutköy - Çifte Saraylarda
Ana sınıfı — İlk kısım — Orta ve Lise sınıfları
Kayıt için hergün mektebe müracaat edilebilir.
Telefon : Bebek 210

EMLÂK ve EYTAM BANKASI İLÂNLARI

Nisif taksitle satılık apartıman

Boğaziçinde Sarıyerde Raşitpaşa ve Hüseyin Ef. sokaklarında 1 ve 3 numaralı maa bahçe yedi odalı iki kısımdan mürekkep hane 26.9.932 de saat 14 ten 16 ya kadar müzayede ile satılacaktır. Taliplerin 932 - 390 dosya numarasile Dördüncü İcra Dairesine müracaatları.

NIŞANTAŞINDA

Leyli ve Nehari — Kız ve Erkek

FEYZİYE LİSESİ

Memleketimizin bu en eski hususi müessesesi talim ve terbiye sahasındaki faaliyetine 17 eylül 932 tarihinden itibaren başlamıştır. Talebekayıt ve kabulüne devam edilmektedir.

Dünya Güzeli
Suadiye Plâjında

Dünya güzeli KERİMAN HALİS Hanım bugün şerefine verilecek müsamere lerde hazır bulunacaktır. Bek zengin eğlenceler tertip edilmiştir. Dühuliyeye yoktur. Şimdiden masalarınızı tedarik etmeniz mercudur.

Dr. A. KUTİEL

Cilt ve zührevi hastalıklar tedavihanesi Karaköy Börekçi fırını sırasında 34

diş macunu
SNO mukayese
ve taklidi
gayri kabildir

Dr. HORHORUNİ

Zührevi ve Bevlî hastalıklar tedavihanesi Beyoğlu Mülneruj yanında Zambak sokak No. 41.

İstanbul 3 üncü İcra memurluğundan: Borçtan dolayı mahruz ve furuhtu mukarrer 503 model Fiat markalı bir otomobilin 27 Eylül 932 salı günü saat 9 dan ona kadar Taksim meydanında ikinci açık arttırması yapılacakından taliplerin mahallinde memuruna müracaatları ilân olunur,

Son Posta Malbaası

Sahibi : Ali Ekrem
Neşriyat Müdürü: Halil Lâtfi